

SLIVNIŠKI *pogledi*

IZ VSEBINE:

Intervju: **Olga Braniselj**: (str. 4)

Aktualno: **Novo šolsko leto, nov izziv** (str. 6)

Predstavitev kraja: **Cerknica** (str. 8)

Naša društva: **Društvo Sožitje Cerknica** (str. 22)

OBČINA
CERKNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje
Cerknica | Čohovo | Dobec | Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje
Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane | Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče
Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osredok | Otok | Otonica | Pikovnik
Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica | Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje
Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo | Štrukljeva vas
Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

9177238610190061

VSEBINA

Uvodnik	3
Intervju	
<i>Olga Braniselj</i>	4
Aktualno pri nas	
<i>Novo šolsko leto, nov izziv</i>	6
Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz	
<i>Cerknica</i>	8
Iz občinske hiše	10
Občina za občane	11
Dogaja se	14
Naša društva	
<i>Društvo Sožitje Cerknica</i>	22
Kultura in kulturniki	24
Šport	26
Notranjski regijski park	28
Duh nekega drugega časa	
<i>1968 Rakov Škocjan – Ansambel Raki</i>	30
<i>Notranjske artikulacije</i>	30
Ideja za izlet	
<i>Soteska Zale</i>	31
Varnost na prvem mestu	32
Obveščamo	33
Razgibajmo možgane	34
Lepo vabljeni	35

Kolofon: **Slivniški pogledi** – glasilo Občine Cerknica

Izdaja: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica. Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerknica. Cena izvoda s poštnino za naročnike izven občine Cerknica: 2,78 €. Naklada: 4.000 izvodov. Mednarodna standardna serijska številka ISSN: 2386-0197. Odgovorna urednica: **Sergeja Širca**. Uredniški odbor: **Marija Hribar, Miha Jernejčič, Maja Mahne, Maruša Mele Pavlin in Maruša Opeka**. Naslov uredništva: Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica. Elektronski naslov: urednistvo@slivniskipogledi.si. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerknica in prihodkov oglaševanja. Oblikovanje in tisk: Evrografis d. o. o.

Fotografija na naslovnici:

Čarobno poletno nočno nebo nad Rakovim Škocjanom.

Foto: **Valter Leban**

Dolenja vas povezuje

Dolenja vas pri Cerknici je bila prvo nedeljo v avgustu in tretjo leto zapored v znamenju svetega Lovrenca, blagoslova koles in srečanja Dolenjih vasi Slovenije. Popoldan in zvečer so se na prireditvenem prostoru Društva Lovrenc predstavljali in družili »Dolejnci« iz različnih Dolenjih vasi Slovenije (ribniške, cerkniške, mirnopoške, polhograjske, raške...). Slišati je bilo različna narečja ter zvoke harmonik in zabavne glasbe. Poskušalo se je domača vina, suhe mesnine, peciva in žganjice vseh vrst.

Dolenje vasi, ki jih je bilo letos pet, ter gostje in prijatelji vasi, ki so tokrat prišli v največjem številu doslej, so se predstavile s svojimi posebnostmi, jedmi in pijačo. Gostitelji iz Društva Lovrenc pa so za goste organizirali ogled vasi in znamenitosti z lojtrnikom ter skuhalo dva kotla okusnih tradicionalnih enolončnic Notranjske, vse iz doma pridelane hrane in skuhamo po receptu naših babic.

V Društvu Lovrenc so ob tej priliki na svojem posestvu za javnost uradno odprli muzej Štajersko-koroško-kranjskega dragonskega polka št. 5, katerega konjeniško tradicijo društvo obuja in uprizarja že več kot deset let. Vrhunec druženja sta bila srednjeveška igra Veronika Deseniška in obisk starodobnikov.

Vseh krajev v Sloveniji, ki se imenujejo Dolenja vas, je sicer kar 23, od tega 18 vasi. Prireditvev je že postala tradicionalna, vsakič večja in zahtevnejša, gostje pa so z navdušenjem izrazili zadovoljstvo ob takšnih srečanjih, ki krepijo povezanost našega podeželja, ter napovedali še večjo udeležbo in še bolj pestro dogajanje naslednjic, ko bo srečanje gostila neka druga Dolenja vas.

Avtor: Rihard Braniselj

Z druge strani Javornikov

Foto: Valter Leban

Ne vem, če veste, da sem z druge strani Javornikov - Postojnčanka sem. Marsikdo me je že vprašal, zakaj sem se odločila prijaviti se za urednico cerkniškega

glasila. Najbrž zato, ker rada sprejemam izzive. A pred prevzemom te funkcije sem še enkrat dobro razmislila, ali naj se podam čez Javornike. Na koncu sem poleg odločitve za urejanje Slivniških pogledov sprejela še eno: to, da nisem Cerknica, bom spremenila v svojo prednost.

In res po dobrih dveh letih ugotavljam, da je pravzaprav dobro čez Javornike gledati z določeno distanco, ki okrepi objektivnost. Predvsem ko gre za pereče teme, je moja velika prednost to, da ne vem, kdo koga sovraži, katera soseda sta v sporu zaradi meje, na katerem grahovskem spomeniku je zapisano ime sorodnika ali čigava hči lepo gleda sina očetovega sovražnika. Včasih je dobro na stvari pogledati brez poznavanja ozadja, ki lahko zamegli sliko. Sicer pa imam vedno okoli sebe sodelavce, ki mi znajo slikovito naslikati ozadje, ko je to potrebno.

Slivniški pogledi so čudovito sprejeti, torej nam gre »čezjavorniško« sodelovanje dobro. A na drugih področjih se mi včasih zdi, da nas ločuje Himalaja, ne samo Javornik. Denimo, javne prometne povezave med Postojno in Cerknico v dneh, ko ni šolskega pouka, tako rekoč ni. Če smo že pri prometu, na zahodni strani Javornikov imamo na vozilih postojnske, na vzhodni ljubljanske tablice. Ko gremo mi po opravkih izven regije, gremo v Koper, vi pa v Ljubljano. Najbrž se imamo zato za Primorce, vi pa za Notranjce. V srednji šoli smo se s sošolci večkrat hecali, da smo po petnajstih letih obudili druženje med bivanjem v skupni sobi v postojnski porodnišnici.

Takrat se je zdelo, da sta porodnišnica in srednja šola edini skupni točki Postojnčanov in Cerknčanov. Kasneje pa so izredno pomembno povezovalno vlogo odigrali tudi mediji, predvsem Radio 94. Velike zasluge pri povezovanju Primorsko-notranjske regije, ki je bila na začetku samo packa na zemljevidu umetne delitve države, ima tudi Regionalna razvojna agencija Zeleni kras.

Morda sem v zadnjih letih na spletanje vezi čez Javornike postala bolj pozorna ali pa je teh vezi res vse več: od spontanih povezav kot so razna športna tekmovanja, šolska ali kulturna srečanja, povezujejo se lovci, gasilci, borci... Nenazadnje tudi izredno uspešen varstveno-delovni center v Cerknici deluje v okviru postojnskega zavoda. Vse močnejše pa so tudi ostale regijske povezave.

Letos je na relaciji Cerknica-Postojna še posebno pestro. Na kulturnem postojnskem festivalu Zmaj 'ma mlade smo denimo poslušali **Katarino Juvančič**, povezave pa segajo še dlje: rakovski upokojenci so osvojili Nanos, na Krompirjevi noči v bližini Postojne je nastopila skupina San Di Ego, katere pevec živi v Loški dolini. In za piko na i: naša sodelavka **Maruša Opeka** je skupaj z **Rebeko Hren Dragolič** pobudnica predstavitev Cerknčanov v Postojni, ki poteka pod naslovom Z druge strani Javornikov. Na otvoritvi ji je postojnski župan **Igor Marentič** obljubil, da se bo naslednje leto Postojna predstavila v Cerknici, in cerkniški kolega **Marko Rutar** je odločno prikimal.

Iz Postojne do Cerknice torej ni več tako zelo daleč. Držim pesti, da se bodo naši otroci, ki so bili »cimri« v porodnišnici, srečali prej kot šele po 15 letih!

Sergeja Širca

Olga Braniselj:

»Nikoli mi ni dolgčas.«

Čeprav **Olgo Braniselj** kot medicinsko sestro morda bolje poznajo v Loški dolini, jo tudi v domači Cerknici pozna skoraj vsak. Zgovorna in aktivna šestdesetletnica je navdušena lovka, čebelarka, pustarka in še marsikaj drugega.

Pravite, da ste Cerkničanka, rojena v Ljubljani. Kako pa je šlo od tam naprej?

Ja, sem Notranjka, rojena v Ljubljani, a sem vse življenje živela v Cerknici, mati Cerkničanka, oče pa iz Dolenje vasi. Izšolala sem se za srednjo medicinsko sestro in sprva dve leti delala v Rakitni v Mladinskem klimatskem zdravilišču, dokler ga niso zaprli. Nato so me poslali v Bokalce v dom za ostarele. Pri devetnajstih, dvajsetih letih sem se odpeljala tja, a bolj ko sem med potjo razmišljala, bolj se mi je zdelo, da nisem za tja, že tudi zaradi same oddaljenosti... Kdaj bi morala vstajati... Ob štirih zjutraj... In kdaj bi hodila domov... Pa sem obrnila fička in šla nazaj. Brez službe sem bila kakih štirinajst dni, potem pa so rabili v cerkniškem vrtcu - tu, kjer je zdaj glasbena šola - medicinsko sestro - vzgojiteljico za mešano skupino. To

»Brez službe sem bila kakih štirinajst dni, potem pa so rabili v cerkniškem vrtcu medicinsko sestro - vzgojiteljico za mešano skupino.« | Foto: osebni arhiv

»Nekaj let sem delala v zdravstvenem domu v Cerknici, ko pa je dr. Baraga odšel v Loško dolino, me je vzel s sabo in zadnjih trideset let sem delala tam.« | Foto: osebni arhiv

je bilo bolj zame. Potem so imeli takšno skupino še v Grahovem in sem šla še tja. Ko se je tam končalo, je zdravstveni dom odprl šolsko ambulanto. To je bilo leta 1980. Nekaj let sem delala v zdravstvenem domu v Cerknici, ko pa je **dr. Baraga** odšel v Loško dolino, me je vzel s sabo in zadnjih trideset let sem delala tam. Ne več v otroški ambulanti, ampak kar v ambulanti od nič do sto let. Pred tremi leti sem šla v pokoj in zdaj uživam v svojih hobijih.

Teh je kar nekaj. S katerim se je začelo?

Najbolj važen je bil pust. Pa lovci. Pri pustu sem čisto od ustanovitve društva, ko smo še šivali kostume, torej bo to zdaj več kot štirideset let. V zadnjih letih se bolj dogovarjam s šolami glede otrok, ki sodelujejo v pustnem karnevalu. Bila sem še v cerkniški dramski skupini dve leti, dokler je obstajala, mislim, da tam nekje okrog 80. leta. Pa Društvo prijateljev mladine, pa še vedno sem prostovoljka pri Rdečem križu. Tudi v lovski družini sem že od osemnajstega leta. Zdaj sem še v mali šoli čebelarstva, to šele zdaj, ko sem v penziji. Zelo dobri čebelarji me poučujejo, jaz pa jih, upam, zelo dobro poslušam. Edino pri ribičih nisem. Oče je sicer bil ribič in me je vozil s sabo in me učil, ampak... Vsako društvo ima članarino, meni bi pa penzije zmanjkalo, če bi se vpisala v vse aktivnosti, ki me zanimajo...

Večina teh društev je v tesni povezavi z naravo. Ste se z ljubeznijo do narave že rodili ali vas je kak poseben dogodek pripeljal do tega?

Mislim, da se rodiš s tem. Ne vem. Oče ni imel sina, pa je mene vozil v gozd... Že od malega sem imela rada

naravo, živali. Tudi potem v srednji šoli smo z učiteljico angleščine hodili v hribe. Zdaj sem vedno na jezeru, imam letno kopalno karto (smeh). Zdaj še čebelarstvo. Če ne bi imela tako rada narave, se seveda ne bi lotila še tega. Mislim, da je tako: če spoštuješ naravo, če imaš rad živali, imaš rad tudi ljudi. In če imaš rad ljudi, imaš tak poklic. Tudi to je bilo vodilo, da sem se šolala za medicinsko sestro. O čem drugem nisem niti razmišljala.

Poklic medicinske sestre vas je pripeljal še do nečesa – poznajo vas udeleženci letovanj, taborjenj, šol v naravi ...

Ja, ker so potrebovali spremstvo medicinske sestre, so me »vzeli v službo« in tako se je začelo. Nekaj kot služba, nekaj prostovoljno. Trinajst let sem hodila s Cerkničani v šolo v naravi na Rab, pa na letovanja z Društvom prijateljev mladine in z Rdečim križem... Začelo se je takrat, ko sem začela delati v zdravstvenem domu, okrog leta 1980. Celo poletje me ni bilo – štirinajst dni tam, štirinajst dni drugje. Pa nobenega miru. Je bilo sicer čutiti tudi malo zavisti, zakaj grem vedno ravno jaz »na dopust«, ampak moraš biti človek za to. Na šolo v naravi smo šli z otroki, ki morja do takrat še videli niso. Pri tabornikih sem bila prvič v Dolu, leta se ne spomnim, se me pa zato taborniki še zdaj spomnijo, kako sem jim težila zaradi striženja nohtov in preoblačenja kopalk (smeh).

Na teh izletih se je najbrž zgodilo tudi marsikaj zanimivega ...

Spomnim se, da je eno leto na taborjenju zadnjih nekaj dni deževalo. Voznik nas je prišel iskat s čisto novim avtobusom, mi pa blatni odzunaj in odznotraj. Smo oblagali s časo-

Foto: Zoran Vidrih

pisni, smrekovimi vejami in vsem, pa ni nič pomagalo. Kar nekaj zanimivih prigod smo imeli, ja. Zgodilo se je tudi, da eden izmed udeležencev ni jedel drugega kot viki krema in kruh. Seveda mu je po enem tednu takšne diete postalo precej slabo... Potem smo taborili ob meji, ob Lahinji, ko so bombardirali Karlovac, to je bila zelo neprijetna izkušnja... V glavnem pa so vtisi s teh »počitnic« dobri. Na tabor sem šla še ko sem bila osem mesecev noseča. Z obema otrokoma smo hodili taborit praktično že od njunega rojstva, je bilo kar zanimivo z dvema majhnima otrokoma v šotor. Šli smo z jugom in prikolicco, v kateri smo imeli vso opremo. Sicer še vedno rada preživljam čas v divjini, a zdaj v ne tako razširjeni družbi.

Sta tudi vaša otroka tako navdušena nad naravo in taborjenjem?

Čeprav smo taborit hodili vsi, je bila hči precej bolj navdušena tabornica od sina. Tudi ljubezen do živali se pri nas kar prenaša iz roda v rod, saj je Jera končala srednjo veterinarsko šolo, zdaj pa je že čisto na koncu študija zootehniko. Živali ne manjka pri nas, jih včasih pazim še od hčere, pa še od koga, tako da imam takrat pse, pa pujsa ... Skratka, nikoli mi ni dolgčas.

Novo šolsko leto, nov izziv

Brezskrbnih počitniških dni je konec. Otroci so se vrnili v vrtce, šolarji pa v šolske klopi, čakajoč na nove naloge in izzive.

Marjeta Košir, učiteljica na cerkniški osnovni šoli, opaza, da začetek novega šolskega leta za otroke in starše pomeni predvsem začetek novih obveznosti. Se pa tudi veselijo vnovičnega srečanja s sošolkami in sošolci. »A to ne velja za vse. Ko zaslišijo besedo »šola«, pomislijo le na učenje in domače naloge. Žal so tudi te del učnega procesa. Njihov namen je, da učenci ponovijo in utrdijo učno snov ter pridobijo učne navade,« razlaga Koširjeva. Z novim šolskim letom so pred izzive poleg učencev in staršev postavljeni tudi učitelji. »Spoznaš nove otroke, zastaviš si nove cilje, h katerim stremiš skozi proces izobraževanja. Razmišljaš, kako bi učno snov posredoval učencem na njim še bolj razumljiv način,« pripoveduje. Da bi bil začetek novega šolskega leta čim manj stresen, otrokom svetuje, da poiščejo stare zvezke in jih prelistajo, pobrskajo po spominu, kaj so se v preteklem letu naučili in ponovijo poštevanke. »Veliko otrok jo med počitnicami pozabi,« opaza Koširjeva.

Korak k samostojnosti

Vendar je prav, da so počitnice res počitnice in da otrok ne silimo k reševanju vaj in nalog, ki so ostale nerešene še iz prejšnjega šolskega leta, meni **Martina Hiti**, specialna pedagoginja na OŠ Jožeta Krajca Rakek. Tako ali tako so prvi dnevi novega šolskega leta namenjeni ponavljanju pretekle snovi. Za vse otroke, ki bodo letos vstopili v prvi razred, Hitijeva svetuje: »Prvošolčku 1. septembra ni potrebno znati brati, pisati in računati, fino pa je, da si zna zavezati vezalke, poskrbeti za osnovno higieno na stranišču in pred obrokom, da se samostojno obleče in sleče, da zna počakati v vrsti in upoštevati navodila učiteljic.« Vse več otrok ima namreč težave ravno z upoštevanjem avtoritete. Hitijeva je prepričana, da smo starši tisti, ki smo dolžni svoje otroke v predšolskem obdobju naučiti samostojnosti in upoštevanja avtoritete, pravil in navodil. Tako bo vstop v šolo za otroke manj stresen kot sicer. Priprava na šolo in posledično samostojno življenje se torej prične že v predšolskem obdobju. Kot poudari specialna pedagoginja, je predvsem pomembno, da se otrok veliko giblje na prostem, da dobi različne izkušnje, saj se ravno med gibanjem vzpostavi največ možganskih povezav, ki so potrebne za usklajeno delovanje obeh možganskih polovic.

V šolah namreč opažajo, da otroci namesto gibanja v naravi in druženja z družino vse preveč časa preživljajo na popoldanskih dejavnostih, ki

Šola v očeh otrok

Otroke smo povprašali, ali se veselijo začetka šolskega leta. Bolj kot domačih nalog se veselijo srečanja s prijatelji.

Sofija, 7 let, Cerknica: »Meni se zdi to, da se spet začenja šola, fantastično. Pouk, učitelji in sošolci so mi všeč!«

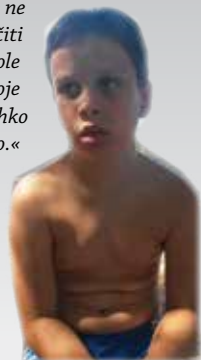

Sara, 8 let, Grahovo: »Veselim se šole, ker je zabavno. Spet bom srečala prijatelje.«

Katarina, 5 let, Grahovo: »Želim si v šolo, da bom spoznala nove prijatelje in se več naučila. Veselim se tudi igranja med odmori.«

Luka, 9 let, Cerknica: »Šole se ne veselim, ker se je potrebno veliko učiti in zgođaj vstati. Dobra stran šole pa je, da po dolgem času vidim svoje sošolce in da se med odmori lahko družimo.«

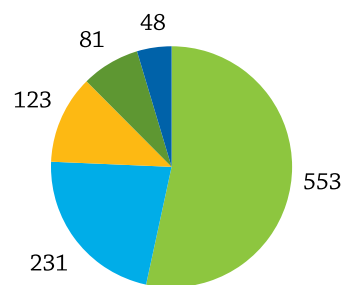
pa lahko otroka zelo obremenijo. Hitijeva svetuje, da je pomembno, da starši opazimo, kdaj ima naš otrok preveč vsega in temu primerno tudi reagiramo. »Delo za šolo ne sme trpeti zaradi prevelike količine obšolskih dejavnosti,« opozarja. Starši se velikokrat sprašujemo, kaj lahko naredimo, če otrok v šoli ne bo uspešen in kako mu pomagati pri učnih težavah. Hitijeva staršem svetuje, naj se v takih primerih obrnejo na šolsko svetovalno službo ali specialno pedagoginjo, ki bo znala svetovati glede učenja, ustrezne pomoči in morebitnih nadaljnjih postopkih obravnave. »Že na začetku pa polagam na srce vsem staršem: prej ko se bomo sprijaznili z dejstvom, da naš otrok pač ni najboljši in najuspešnejši v šoli, prej bomo zaživel kvaliteten in bolj sproščeno družinsko življenje. Konec koncev je to tisto, kar šteje,« je prepričana Hitijeva.

Prihajajo številčne generacije

Po podatkih občinske uprave v letošnjem šolskem letu osnovne šole v občini Cerknica skupno obiskuje kar 1.036 otrok, od tega je 115 prvošolčkov – 41 v Cerknici, po 19 v Begunjah in Grahovem, 26 na Rakeku in 10 na Uncu.

Najmanjša med cerkniškimi osnovnimi šolami je podružnična osnovna šola na Uncu. Kljub temu, da je šola majhna in da so se nekatere občine po Sloveniji iz finančnih razlogov in slabega vpisa že odločile za zaprtje podružničnih šol, pa je **Anita Knez**, ravnateljica OŠ Jožeta Krajca Rakek, kamor spada tudi šola na Uncu, prepričana, da se za zapiranje podružnice ni bati. Na Uncu imajo tri oddelke in šolo letos obiskuje več učencev kot v prejšnjih letih. Skupno število učencev in učenk na matični in podružnični šoli je po besedah ravnateljice primerljiva s prejšnjimi leti. Na rakovski šoli nameravajo tudi v novem šolskem letu slediti motu, da »z znanjem in srcem spodbujajo k skupnemu učenju in vzajemnemu sodelovanju.« Zato ravnateljica staršem

Osnovnošolci cerkniških šol

■ OŠ Notranjski odred Cerknica ■ OŠ Jožeta Krajca Rakek
■ POŠ 11. maj Grahovo ■ POŠ Begunje
■ POŠ Unec

polaga na srce, da je s skupnim sodelovanjem ter doslednim postavljanjem jasnih meja mogoče marsikaj postoriti v dobro otrok. »Vsi skupaj si namreč želimo, da bi se učenci v šoli dobro počutili, se učili medsebojnega spoštovanja, razumevanja ter predvsem strpnosti,« poudari Knezova.

Z vprašanjem, kaj kažejo demografski podatki in kolikšne bodo prihodnje generacije osnovnošolcev, smo se obrnili na občinsko upravo. **Bogdana Bizjak**, višja svetovalka za družbene dejavnosti na občinski upravi Občine Cerknica, nam je povedala, da ni strahu pred zapiranjem oddelkov, ravno nasprotno. V prihodnje naj bi povečano število otrok za kapacitete osnovnih šol predstavljalo resen problem. »Prirast je velik, tako da je pričakovati povečano število osnovnošolskih otrok,« je poudarila Bizjakova. In trend naj bi veljal tako za matične kot za podružnične šole.

Bizjakova se boji, da se bo prostorska problematika zaradi povečanega števila osnovnošolskih otrok najprej pokazala na cerkniški šoli. Že v letošnjem šolskem letu naj bi imeli nekaj prostorskih težav. »Prihaja več močnih generacij, tako da se bo v prihodnje povečalo število oddelkov,« ugotavlja Bizjakova in pri tem poudarja, da bo treba že kmalu iskati nove organizacijske in prostorske rešitve za šole v občini Cerknica. O konkretnih ukrepih na občinski upravi pa še ne morejo govoriti.

Cerknica: vas, trg, mesto

Občina Cerknica, ki se razprostira na 241 kvadratnih kilometrih, ima v petinšestdesetih naseljih 11.400 prebivalcev. Kljub temu da v občini in v sami Cerknici število prebivalcev raste, pa je v več kot polovici naselij na pohodu proces depopulacije.

Upada in staranja prebivalstva ne doživljajo samo naselja, ki so na obrobju v hribovitem predelu, temveč tudi ostala. Vse pa se začne in konča pri človeku. Ustvarjalni ljudje so nosilci razvoja vasi, mesta, občine, države. Pomembno je, da so na mestih, kjer se sprejemajo odločitve, prodorni posamezniki, skupine, ki delujejo za dobrobit skupnosti.

VCerknici, kjer je tudi sedež občine, delujejo ključne upravne, izobraževalne, zdravstvene, kulturne, naravovarstvene, turistične in druge dejavnosti, pomembne za zadovoljevanje potreb ljudi. Leta 1869 je imela Cerknica 1.391 prebivalcev, leta 1900 pa 1.530 prebivalcev. V Krajevnom leksikonu Dravske banovine iz leta 1937 je zapisano, da je imel trg 1.409 prebivalcev, 273 hiš, 190 posestnikov, 83 kočarjev in 150 najemnikov. Poglavitni vzroki nihanj oziroma zmanjševanja prebivalstva v obdobju med 1900 in 1950 so bili izseljevanje in vojni. V knjigi *Žrtve druge svetovne vojne* je navedeno, da je bilo v Cerknici 116 žrtev (50 partizanov, 45 civilistov, 19 domobrancev, 1 četnik, 1 vaška straža – MVAC). Po drugi svetovni vojni je prebivalstvo začelo naraščati: leta 1952 je bilo v naselju 1.210 prebivalcev, leta 1961 se je številka povzpela na 1.716, leta 1981 pa že na 3.006. Sedaj v mestu živi več kot 4.000 prebivalcev.

Cerkev s taborom: središče skozi stoletja. | Foto: Valentin Schein

Izjemni posamezniki

Eden najoriginalnejših Cerkničanov je genialni **dr. Alfred Šerko** starejši (1879–1938), filozof, nevropsihiater, predavatelj na medicinski fakulteti, dekan, rektor ljubljanske univerze, eksperimentator s strupi, ljubitelj živali. Napisal je več del: *Živčevje človeka* (Anatomija, Fiziologija), *O psihoanalizi*. Bil je velik poznavalec kač, ki jih je tudi dresiral. Nosil jih je kar po žepih in jih v pravih trenutkih – na grozo prisotnih – potegnil na svetlo. Na biljardni mizi pri Žumru je imel hkrati tudi po pet, šest gadov in modrasov. V članku *Naše kače* iz leta 1933 je zapisal misel: »Ne pozabi, da gre srčna kultura pred umstveno in da je srčno dober, pa neučen človek kulturnejši od učene zverine.«

Žumrova hotel in gostilna na Veliki gasi okrog leta 1910. | Vir: Arhiv KJUC

Pesnik, prevajalec, pisatelj, esejist **Jože Udovič** (1912–1986) je za pesniško zbirko Ogledalo sanj prejel Prešernovo nagrado, za prevod Brochovega romana Vergilova smrt pa Sovretovo nagrado. Leta 1987 so po njem poimenovali občinsko knjižnico. Gledališki in filmski igralec, pesnik, pisatelj **Boris Kralj** (1929–1995) je dobitnik Borštnikovega prstana, najvišjega priznanja na področju igralske umetnosti. Akademski slikar, grafik **Marko Šuštaršič** (1927–1976) je leta 1962 za slikarski opus prejel nagrado Prešernovega sklada. Čeprav vseh ne moremo omeniti, naj navedemo še: **dr. Milana Žumra** (1908–2001), nevrokirurga, profesorja za kirurgijo, **dr. Franceta Arharja**, pravnika, bančnika, politika, **dr. Martina Kneza**, krasoslovca, predavatelja na univerzi, **dr. Urško Lavrenčič Štanger**, kemičarko, predavateljico na univerzi, **dr. Silvano Orel Kos**, prevajalko, predavateljico na univerzi.

priredila slavnost in veselico ob 40-letnici cesarjevega vladanja. V Slovenskem narodu so zapisali: »Brez števila zastav plapolalo je po prijaznem trgu. Vse je bilo prepreženo z zelenjem in cveticami tako, da je bila Cerknica jednaka prekrasnemu vrtu.«

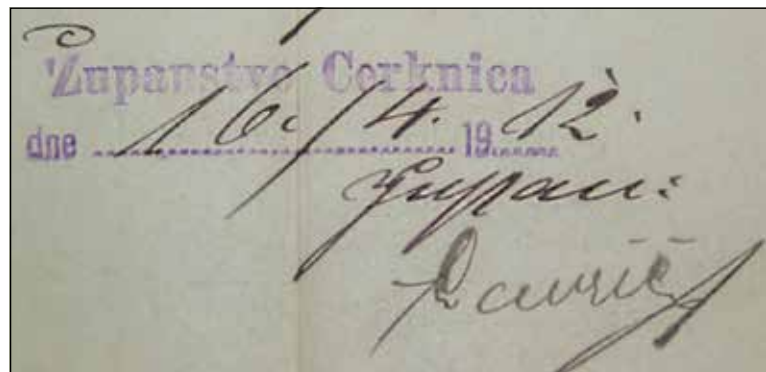
Za Milavcem je prišel Ivan Žitnik. Nato je bil župan veleposestnik in trgovec **Alojzij Pogačnik**, rojen 1847 (Pogačnikova hiša), za njim pa Franc Šerko, rojen 1851, ki je bil imenovan novembra 1902. Na volitvah leta 1909 se je zgodil preobrat, saj je zmagal kandidat iz klerikalnih vrst **Ivan Lavrič**, ki je imel trgovino z mešanim blagom v takratni hranilnici in posojilnici (sedaj knjižnica). Za njim je

Dokumentna nalepka župantstva z začetka 20. stoletja. | Vir: Arhiv vasi Žerovnica

Občinski stampiljki. | Vir: Arhiv vasi Žerovnica

Podpis župana Ivana Lavriča iz leta 1912. | Vir: Arhiv vasi Žerovnica

Cerkniški župani

V času Ilirskih provinc (1809–1813) je imel pomembni funkciji **Jožef Obreza**, rojen 1783, tedanji lastnik sedanje Kravanjeve hiše, ki ima na portalu letnico 1814 in inicialki J(ožef) O(breza): leta 1809 je bil trški sodnik, leta 1811 pa je bil imenovan za župana. Leta 1849 je avstrijska vlada uvedla občinske odbore, ki jih je izvolila soseska. Odbori pa so iz svoje srede izvolili župana. Jožef Obreza je bil leta 1850 tudi prvi tako izvoljeni župan. Leta 1855 sta bila župana **Franc Šerko**, rojen 1794, po njegovi smrti pa **Ivan Žitnik**. **Adolf Obreza**, sin Jožefa Obreze, je bil župan med letoma 1860 in 1871. **Josipa Milavca** (bil je lastnik stavbe nekdanjega sodišča, sedaj Partizanska 1) zasledimo leta 1888, ko je kot župan skupaj z odbornikom Šerkom in Pogačnikom zaprosil za lastno okrajno sodnijo.

Tistega leta je cerkniška občina na čelu z županom Milavcem, združena z narodno čitalnico in požarno brambo,

županoval **Matija Obreza - Cibkov**, rojen 1867, nato **Anton Werli**, rojen 1878, trgovec in posestnik, zaradi radodarnosti so ga imenovali »oče ubogih«; za župana je bil izvoljen trikrat zapored. **Janez Otoničar - Pocirov** je bil župan do druge svetovne vojne in še nekaj časa med njo.

Občino je od leta 1955 do 1962 vodil predsednik občinskega ljudskega odbora Cerknica **Jože Telič**. Do leta 1994 je bila občinska skupščina najvišji organ občine. Predsedniki skupščine občine Cerknica, ki so bili izvoljeni posredno, so bili: **Franc Kavčič**, Jože Telič, **Franc Zorman**, **Slavko Tornič**, **Jože Hren**, **Janez Pakiž**, **Edo Lenarčič**, **Tone Urbas**, **Janez Okoliš**.

S sprejetjem zakona o lokalni samoupravi, ki je stopil v veljavo 15. januarja 1994, so bili dani novi temelji in neposredna izvolitev županov. Od leta 1994 do 2002 je bil župan **Valentin Schein**, od 2002 do 2010 **Miroslav Levar**, od 2010 naprej je župan **Marko Rupar**.

Visoke standarde države plačujemo občani

Zadnja seja občinskega sveta Občine Cerknica pred poletnimi počitnicami je potekala 30. junija.

Na njej so letna poročila predstavili **Anton Kranjc**, direktor JP Komunala Cerknica d. o. o., **Marija Hribar**, direktorica Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, in direktor Notranjskega regijskega parka **Matevž Podjed**. Svetniki pa so se seznanili tudi z doseženimi cilji in rezultati Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke, ki kažejo, da je bilo v letu 2015 za občino Cerknica izrečenih skoraj za 126.300 evrov glob, plačanih pa samo nekaj manj kot 59.300 evrov.

Seja je bila sicer v znamenju komunale, saj so bile na dnevnem redu točke odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda, Odloka o oskrbi s pitno vodo, Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki ter Odloka o kategorizaciji občinskih cest. Največ odzivov pa je med svetniki sprožil Elaborat o oblikovanju cen odvajanja in čiščenja odpadne komunalne

vode. V uredbi je namreč določeno, da izvajalec vsako leto za preteklo obračunsko obdobje ugotovi razliko med potrjeno in obračunsko ceno opravljenih storitev. Če ugotovljena razlika ne presega 10 odstotkov od potrjene cene, se mora upoštevati pri izračunu predračunske cene za naslednje obdobje, če pa presega mejo 10 odstotkov, mora izvajalec poslati elaborat pristojnemu organu za potrjevanje cen, kar se je zgodilo cerkniški komunali. Izdelali so elaborat in oblikovali predračunske cene izvajanja storitev javne službe odvajanja in čiščenja odpadne vode ter storitev, povezanih z greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami za leto 2016 in ga predstavili občinskemu svetu.

Novo predračunske cene za leto 2016:

Storitev (€/m ³)	Potrjena cena brez DDV	Predračunska cena 2016 brez DDV	Odstotek povišanja %	Predračunska cena 2016 z DDV
Odvajanje komunalne odpadne vode	0,1803	0,2309	28,03	0,2528
Čiščenje komunalne odpadne vode	0,4475	0,8043	79,74	0,8807
Storitve povezane z greznicami in MKČN	0,4639	0,4690	1,11	0,5136

Alojz Puntar, Aleš Štefancič, Janez Ožbolt in **Anže Bajc** se s podražitvijo niso strinjali, vendar jih je župan **Marko Rupar** opozoril, da je standard v Sloveniji na vseh področjih previsok in si ga praktično ne moremo privoščiti. »Dejstvo je, da smo pridobili čistilne naprave, vodovod in pitno vodo in vse, kar občina dela, dela v skladu z zakonom. Država je z Evropsko unijo sklenila dogovor, da bo do konca leta 2017 za vse aglomeracije (Rakek in Cerknica z vsemi okoliškimi kraji) zgradila čistilne naprave. Sedaj je ta rok podaljšan do leta 2021,« je pojasnil. Zaveze, ki jih je sprejela država, pa se na žalost poznajo tudi na položnicah uporabnikov storitev. Občinski proračuni ob vse večjem krčenju sredstev namreč ne prenesajo še dodatnega subvencioniranja cen komunalnih storitev. Svetniki so elaborat potrdili z desetimi glasovi za in šestimi proti.

Foto: Maruša Opeka

Novo otroško igrišče

Cerknica je bogatejša za novo otroško igrišče. Pred tedni so namreč v soseski Za mlinom postavili kombinirano otroško igralo, za otroke, stare od 3 do 12 let. Naložba je občino stala 10.500 evrov. Kot je povedala **Bogdana Bizjak**, višja svetovalka za družbene dejavnosti, nameravajo v prihodnje s postavitvijo gugalnic igrišče še dopolniti. Načrtujejo tudi postavitev miz in klopi: »Upamo, da bo igrišče postalo novo družbeno središče, kjer bodo prosti čas preživljale različne generacije.« Hkrati je vse uporabnike igrišča pozvala,

naj z igrali skrbno ravnajo, saj bodo tako lahko še dolgo služila otrokom.

Foto: Maruša Opeka

Predolge veje ogrožajo promet

Skrb za lep in urejen vrt mnogim predstavlja tedensko rutino. Košnja trave, obrezovanje grmov in dreves, puljenje plevela, okopavanje cvetličnih gredic... Vendar se ta dela za mnoge končajo tam, do koder seže pogled z domače terase. Samo ped stran pa veje njihovih sicer skrbno negovanih dreves in grmovnic segajo na sosedovo dvorišče ali celo na javno prometno površino, zato onemogočajo preglednost cestnišč, kar je lahko za udeležence v cestnem prometu zelo nevarno. Tako na Občini Cerknica vse lastnike in uporabnike parcel ob javnih prometnih površinah pozivajo, naj ustrezno poskrbijo za žive meje in ostalo vegetacijo, ki sega na javne površine. Tako lahko pomembno vplivajo na varnost vseh udeležencev v prometu. Z ustreznim

vzdrževanjem se lastnik oziroma imetnik pravice uporabe nepremičnin izogne tudi denarni kazni, ki po Zakonu o cestah znaša 500 evrov. Tudi Odlok o občinskih cestah v občini Cerknica prepoveduje postavljanje ograj, sajenje žive meje, drevja, trte, visokih nasadov, odlaganje materiala in predmetov, če to poslabša ali onemogoči preglednost ceste.

Foto: arhiv občine

Na Slivnici se dogaja

Pred meseci je nova najemnica Doma na Slivnici postala podjetnica **Maja Dragolič**. Na občini Cerknica, ki je lastnica doma, so se ob podpisu pogodbe z novo najemnico zavzeli, da dotrajan objekt v prihodnje energetske sanirajo in komunalno opremijo. Obljubo so deloma že izpolnili, saj so julija pri domu postavili malo komunalno čistilno napravo in tako sledili viziji občine, ki temelji tudi na odgovornem okoljskem ravnanju. Naložba je občino stala okrog 10.000 evrov.

Foto: arhiv občine

Obnova v šolah

Čas poletnih počitnic so v OŠ Notranjski odred Cerknica izrabili za obnovitvena dela na matični šoli in na podružnični osnovni šoli v Begunjah. Delavci so tako poskrbeli za obnovo dotrajanega zunanjšega stopnišča pred begunjsko šolo in uredili okolico šole, za kar je občina namenila okrog 30.000 evrov. Na občinski upravi so poudarili, da s tem urejanje šole v Begunjah še zdaleč ni zaključeno, saj bo v prihodnje potrebno razmišljati o zamenjavi azbestne kritine na telovadnici in dokončati urejanje okolice šole.

Na cerkniški osnovni šoli pa je v času počitnic potekala prenova jedilnice. »Zamenjali so talne in stenske obloge,

na novo se je postavila tudi predelna stena, s katero se je pridobilo večnamenski prostor, ki bo namenjen raznim srečanjem, posvetom, sestankom,« pojasni Bogdana Bizjak s cerkniške občinske uprave. Občina je za ureditev jedilnice zagotovila okrog 40.000 evrov. Iz naslova presežkov prihodkov nad odhodki, ki so znašali 55.000 evrov, pa so poleg tekočih vzdrževalnih del sredstva namenili še za nakup računalniške opreme in učil, zamenjavo keramičnih ploščic okrog lijakov v starem delu šole, nakup novih radiatorskih ventilov in opremo gospodinjske učilnice.

Foto: Maruša Opeka

Novo reševalno vozilo

Konec julija so župani občin Cerknica, Loška dolina in Bloke direktorju Zdravstvenega doma Cerknica v uporabo predali reševalno vozilo, popolnoma opremljeno za nujno medicinsko pomoč. Vrednost reševalnega vozila znaša 157.500 evrov, od tega so 100.000 evrov prispevale vse tri občine ustanoviteljice, preostanek pa zdravstveni dom. Kot so poudarili župani, je potrebno nujno medicinsko pomoč ohranjati na visoki ravni, saj lahko medicinsko osebje le tako zagotovi hitro in kakovostno zdravstveno oskrbo za vse občane. Tako so potrdili, da kljub nameram države, da reorganizira sistem nujne medicinske pomoči, slednja ta v Zdravstvenem domu Cerknica.

Kot je pojasnil **Sašo Kavčič**, direktor ZD Cerknica, sprememb, ki naj bi jih občutili uporabniki, za zdaj še ni. »Trenutno delamo še vedno po enakem postopku, čeprav

je po navodilu MZ in ZZZS služba razdeljena na dežurstvo zdravnika in na mobilno enoto, v kateri sta zdravstveni tehnik in diplomirani zdravstvenik,« pojasni Kavčič. Tako v primeru urgence še vedno 24 ur dnevno posreduje zdravnik z ekipo in urgentnim reševalnim vozilom. Kot je potrdil direktor ZD Cerknica, pa se spremembe na področju NMP počasi le uvajajo in so v kontekstu Pravilnika o nujni medicinski pomoči, ki je začel veljati novembra 2015.

Foto: Tine Šubic

Na Taboru več parkirišč

Na cerkniškem Taboru je od konca junija več prostora za parkiranje. Občina Cerknica je na občinskem zemljišču ob župnišču porušila dotrajan objekt in uredila parkirna mesta. Kot je pojasnil župan **Marko Rupar**, so gradbeno dovoljenje za parkirišče pridobili že lani, pa se je nato naložba zaradi arheoloških raziskav nekoliko zavlekla. A prebivalci in obiskovalci Tabora so le dobili osvetljeno in asfaltirano parkirišče,

ki je zaradi ozkih dovozov in prometnih obremenitev ob goslužjih še kako dobrodošlo.

Foto: Maruša Opeka

Obnovljena »totenkamra«

Letošnjo pomlad so na občnem zboru Agrarno - vaške skupnosti Žerovnica vaščani izrazili pobudo za ustavitev propadanja »totenkamre«, dotrajajnega objekta pri cerkvi in pokopališču. »Vaščani so se angažirali in pomagali pri nekaterih delih, skupnost je prispevala tudi les in kritino, ki je ostala še od obnove ostrišja cerkve,« našteva **Ivanka Logar**, predsednica Agrarno - vaške skupnosti Žerovnica. Izvedba del, ki so potekala v skladu z zahtevami Spomeniškega varstva, pa ne bi bila mogoča brez velike podpore občine. »Občinska uprava je prepoznala pomen obnove tovrstnih objektov

za lokalno skupnost,« je pojasnila Logarjeva. Tako bodo vaščani ob pogrebnih slovesnostih lahko uporabljali obnovljen objekt.

Foto: arhiv občine

Vsi otroci sprejeti v vrtec

Čas dopustov in počitnic je mimo. Otroci so se vrnili v šolske klopi in v vrtece. Po podatkih Vrtca Martin Krpan je od 1. septembra v enotah v Cerknici in na Rakeku ter v dislociranem oddelku v Grahovem skupno vključenih 482 otrok.

Po zagotovilih cerkniške občinske uprave naj bi bili vsi otroci, katerih starši so oddali vloge in so izpolnjevali pogoje, v vrtec sprejeti (z izjemo enega otroka, ki v občini Cerknica nima stalnega bivališča). Na čakalni seznam pa so uvrščeni tisti otroci, ki bodo starostni pogoj za vstop v vrtec izpolnili kasneje, torej v septembru, oktobru, novembru in decembru. Skupno je v Vrtcu Martin Krpan 26 oddelkov, od tega jih je 18 v Cerknici, 6 na Rakeku in 2 v Grahovem. V Grahovem pa bi lahko odprli še tretji oddelek. »Vrtec je na starše naslovil vprašanje, ali

bi bili otroka v primeru odprtja novega oddelka pripravljeno voziti v Grahovo. Če bo zanimanja dovolj, bomo že decembra ali v začetku prihodnjega leta odprli polovični ali cel oddelek. Vse je odvisno od interesa staršev. Pogoj za odprtje polovičnega oddelka je vsaj sedem otrok,« je pojasnila Bogdana Bizjak, višja svetovalka za družbene dejavnosti. Dodala je, da občina spremlja zasedbo mest v oddelkih in poskuša slediti potrebam staršev.

Foto: arhiv občine

Pospravite iztrebke

Kljub temu, da so na cerkniški občini lastnike psov že pozvali, da morajo iztrebke svojih ljubljencev pospraviti za njimi, pa še vedno opažajo, da se imetniki kužkov tega ne držijo. Dolžnost lastnika je, da iztrebke psa pospravi, pa naj bodo na pločniku, poljski poti ali travniku. Kot je pojasnila **Neva Šibenik**, vodja Medobčinskega inšpektorata, je to določeno tudi v Odloku o javnem redu in miru v Občini Cerknica iz leta 1998, v katerem je jasno zapisano,

da je prepovedano puščati iztrebke domačih živali na javnih površinah ali drugih mestih tako, da bi bilo ogroženo zdravje ljudi. Za kršitelje je predpisana globa od 41 do 125 evrov. Na občinski upravi lastnike še enkrat naprošajo, da pospravljajo pasje iztrebke, odvržejo jih lahko v za to namenjene koše, ki jih je po Cerknici že kar nekaj. Dva nova so pred kratkim postavili pri cerkniški osnovni šoli in pri Debelem baru.

Foto: Maruša Opeka

Inovativnost se širi po regiji

Širjenje inovativnosti v Primorsko-notranjski regiji se nadaljuje: Center za inovativnost in razvoj RRA Zeleni kras bo razstavo izdelkov, ki so nastali v okviru natečaja »Naredimo drugače«, predstavil po celotni regiji. Do 5. oktobra bo na ogled v knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica. »Na razstavi predstavljamo najbolj inovativna dela natečaja, s katerim smo osnovnošolce in srednješolce naše regije spodbujali k novemu, inovativnemu in neklasičnemu razmišljanju o rešitvah problemov v naši družbi. Bili smo prijetno presenečeni nad odzivom na natečaj,« je povedala **Jana Nadoh Bergoč** iz RRA Zeleni kras. Natečaj bodo izvedli tudi naslednje leto, letošnji zmagovalci pa so si prislužili izlet v Rakov Škocjan (na fotografiji).

V Centru za inovativnost in razvoj se nadejajo, da bodo kmalu ugledale luč sveta tudi ideje o razvoju novih turističnih produktov v regiji, ki so jih v Cerknici razvili na delavnici Mladi nevladniki - inovatorji prihodnosti. Oblikovali so tri zanimive ideje, ki bi lahko popestrile turistično ponudbo v regiji: razvoj poročne zgodbe, ki temelji na legendi o »Romeu in Juliji« s cerkniškega polja, razvoj terapevtskih počitniških programov za mlade, ki pretirano uporabljajo sodobno tehnologijo, ter razvoj adrenalinske in izobraževalne izkušnje, ki vključuje opazovanje divjih živali v notranjskih gozdovih.

Avtor: Sergeja Širca

Dobrodelno igranja šaha na Rakeku

Občinska organizacija Socialnih demokratov Cerknica je na Rakeku pred pošto organizirala dobrodelno akcijo. Aktivisti so ob igranju šaha zbirali prostovoljne prispevke za socialno ogroženo družino z majhnimi otroci z Rakeka. Po besedah Socialnih demokratov je bila to šele prva dobrodelna akcija. Organizirali jih bodo še več, da bi pomagali socialno ogroženim iz naše občine.

Avtor: SD Cerknica

Foto: SD Cerknica

Foto: arhiv RRA Zeleni kras

Trženje narave

Notranjska sodi v sam vrh svetovne biotske pestrosti. Imamo bogastvo za prste polizat, ki pa ga (še) ne znamo uspešno tržiti. Svetlo pot kaže Notranjski park, ki je začel intenzivno delati v to smer. V programu Erasmus+ je šest Škotov med osemdnevnim strokovnim usposabljanjem spoznalo – poleg Notranjske – še kočevski pragozd, Sečoveljske soline, Nanos, Barje, Kras in Ljubljano. Navdušilo jih je naše bogastvo naravne raznolikosti, kulture in kulinarike. Zato so težko razumeli našo okornost pri trženju tega bogastva, saj so Škoti znani po tem, da znajo dobro »prodati« vsako zanimivost.

Turizem je seveda tudi postelja in miza. Notranjci smo na tem področju premalo inovativni. Če sem bolj natančen, premalo kopiramo dobre prakse. Ne samo, da nimamo klasične ponudbe, kot je kakšen kamp (svetla izjema je ob Bloškem jezeru) ali opremljeno postajališče za avtodome. Nimamo korajže, da bi ponudili recimo spanje na senu, ki je – mimogrede – letos pravi hit v Begunjah. Tudi klasične sobe oddajamo bolj po načelu »če kdo pride, je v redu, če ne, pa tudi.« V svetovnem merilu je oddajanje prenočevanja pred leti temeljito spremenil Airbnb. Kdo trži preko tega portala? Natančno taka vprašanja so na zaključni evalvaciji izpostavili Škoti.

Avtor: Bojan Žnidaršič

Foto: Vitra Cerknica

Grad Šteberk se prebujaja

V Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica je bilo konec junija zanimivo predavanje arhitekta in kastelologa Juana Pabla Maschia z naslovom Grad Šteberk se prebujaja. **Juan Pablo Maschio** je ustanovitelj in vodja projekta Feniks – Gradovi se prebujajo. Digitalne rekonstrukcije gradov nastanejo na podlagi satelitskih posnetkov, izmer na kraju samem, preučitve literature. Grad Šteberk, ki je nastal v 12. stoletju, so prvotno sestavljale tri zaporedne stavbe: trinadstropni stanovanjski stolp, obzidano dvorišče in dvonadstropna stanovanjska hiša. Pozneje so k zgradbi dogradili še stolp in obrambni zid. Vse to je razvidno tudi iz Clobucciaricheve skice gradu iz leta okrog 1603 in iz Valvasorjeve Topografije iz leta 1679. Grad Šteberk, ki ga je iz ruševin prebudil Maschio, se je v vsem svojem sijaju prikazal na platnu v knjižnici in osupnil obiskovalce. Maschio je podal tudi konkretne napotke, kaj je treba storiti: čiščenje terena, arheološka izkopavanja, utrditev razvalin, skupni obiski na terenu ...

Ali bo poletel resnični feniks iz pepela, pa je odvisno od naši hotenj in energij.

Avtor: Marija Hribar

Sožitje praznuje

V začetku junija je imelo društvo Sožitje Cerknica v Kulturnem domu Cerknica jubilejno proslavo ob dvajseti obletnici ustanovitve. Velik del programa na proslavi so oblikovali varovanci varstveno-delovnega centra iz Cerknice pod vodstvom njihovih mentoric in strokovnih delavcev. Nastopili so njihovi pevski zbor, recitatorji in harmonikaši. Proslavo so oblikovali še folklorna skupina OŠ Notranjski odred Cerknica, Godalni kvartet glasbene šole Cerknica, dramska skupina Menišija, priljubljeni pevec, domačin **Frenk Nova** in Ansambel bratov Štrukelj.

Kulturni dom je bil ob proslavi nabito poln, prisotni so uživali v preprostem in lepem programu in splošna ocena je, da je proslava zelo lepo uspela. Hvala vsem nastopajočim, ki ste s svojim nastopom pripomogli k tako lepemu programu. Nastopajoči harmonikaši varstveno-delovnega centra iz Cerknice so se tako ujeli z Ansablom bratov Štrukelj, da so z njimi zaigrali številne dodatne pesmi in so kar vztrajali na odru.

Avtor: Anton Sterle

Foto: arhiv društva

Ohranjanje kulturne dediščine

Letos je Notranjski ekološki center (NEC) Cerknica za program varovanja nesnovne kulturne dediščine preko razpisa javnih del zaposlil dve iskalki zaposlitve. Obe sva iz skupine težje zaposljivih oseb (starost nad 55 let). Letos od marca aktivno pomagava pri promociji tradicionalnih znanj, povezanih s tradicijo in kulinariko. Pod vodstvom mentoric sodelujeva pri promociji projekta Notranjska okuševalnica, katerega namen je priprava kulinaričnih izdelkov iz domačih, lokalnih surovin. Sodelovali sva pri organizaciji dogodkov v okviru vseživljenjskega učenja, na prireditvi Dnevi evropske kulturne dediščine, pri pripravi lokalnih kulturno-turističnih prireditev, na naravoslovnih dnevih lokalnih šol in pri izbirnih vsebinah vzgojno varstvenih zavodov.

Varovanje in promocija nesnovne kulturne dediščine je prav gotovo velikega pomena za celo državo. Zavedati se moramo, da so naša tradicionalna lokalna znanja del kulturne dediščine, da so del nas in zato jih moramo ohranjati. To delo je za naju izjemna izkušnja, radi sodelujeva v projektih, pod vodstvom dobrih mentoric pa sva se že veliko naučili.

Avtor: Danica Stojanovič in Majda Kerin

Poželi smo pšenico

V društvu Klasje smo letos že tretje leto po starem poželi pšenico. Skupaj z domačini iz Slivic smo žito povezali v snope, naložili na voz s konjsko vprego in odpeljali do kozolca na Zalovki. Tam so moški *obdeli* snope v štant, kjer se bo žito dobro posušilo. Jeseni bomo žito omlatili na *gempelj*, to je mlatilni stroj, ki so ga naši predniki uporabljali za mlatev potem, ko so opuščali staro ročno mlatenje s cepci. *Gempelj* bomo prepeljali iz skednja v Slivica pod kozolec na Zalovki in se pomerili v tem opravilu. Tako setev kot žetev bosta posneti na film, da bomo ohranili prikaz takega dela na kmetijah, preden so obstajali kombajni.

Avtor: Ana Ivančič

Foto: Ivka Perko

10. piknik Selščanov

Zadnja julijska sobota je v Selščku že tradicionalen dan za vaški piknik. Tudi letos se ga je udeležilo okrog 100 Selščanov, gost okrogle obletnice srečanja je bil tudi cerkniški župan. Srečamo se tako rojeni kot priseljeni vaščani in tako krepimo občutek pripadnosti kraju. Na piknik prostoru Ločice sta bila popoldne in noč namenjena klepetu in dobri hrani, utrjevanju medsosedskih odnosov in zdravemu tekmovalnemu duhu v nogometu in vlečenju vrvi. Vaški piknik je vesela priložnost za srečanje, ki povezuje prebivalce Selščka, da bi znali stopiti skupaj in živeti v slogi tudi v manj prijetnih okoliščinah.

Avtor: Maruša Brozovič

PD Cerknica na Kamnitem lovcu

17. julija so se planinci PD Cerknica pod skrbnim vodstvom vodnice **Štefke Šebalj Mikše** povzpeli na 2071 metrov visoko razgledno goro Kamniti lovec v neposredni bližini Višarij. Veter se je umiril, sonce je prediralo rahle oblake in srečali smo veliko Slovencev. Na vrhu smo uživali čudovite poglede na mogočne gore na italijanski strani, pa vse do Mangarta in Jalovca na slovenski strani. Tak planinski pohod bi bilo res škoda zamuditi.

Avtor: Marjan Kusič

Ob kresi se dan obesi

»Ob kresi se dan obesi,« pravi star pregovor. Letošnje kresovanje v Selščku je bilo še prav posebno, saj smo obenem praznovali tudi državni praznik, 25. obletnico slovenske osamosvojitve. Selščani so se za ta praznik prav posebej potrudili. Ob kresu so postavili mlaj, na katerega so obesili slovensko zastavo. V Selščku je običaj, da se postavi mlaj, katerega višina je tesno povezana s bližajočim se praznikom in ga v najboljši možni luči simbolizira. Tako je bil letošnji mlaj visok kar 25 metrov za 25 let samostojne Slovenije. Kres so – kot veleva vaški običaj – zakurili točno okrog 21. ure. Kresovanja so se udeležili vaščani Selščka in bližnje okolice. Na kresovanju ni manjkala dobra družba, glasba ter dobra hrana in pijača.

Avtor: Matej Maček

Deset let v čudežni deželi baleta

Baletno društvo Postojna je junija praznovalo deseto obletnico delovanja. Odkar so baletne predstave in baletno vadbo prinesli v Cerknico, pa mineva osem let. Ob obletnici so pripravili baletno predstavo Deset let v čudežni deželi baleta, v kateri se je predstavilo vseh 120 članov društva, tudi 25 otrok, starih od 4 do 12 let, ki pod vodstvom učiteljice **Mire Marič** vadijo v Cerknici.

Zgodbi v režiji koreografinje in baletne učiteljice **Mance Krnel** sta dali avtentičnost neverjetna scenografija (delo **Anje Brelih**, **Aleksandre Leban Meze** in **Silva Čuka**) in domiselna kostumografija **Sare** in **Alenke Požar**. Glavne zvezde večera pa so bili seveda otroci, člani Baletnega društva Postojna, med njimi tudi 4- in 5-letne deklince iz Cerknice, ki so nastopile prvič, a so si s profesionalnim nastopom zaslužile glasen aplavz.

V Baletnem društvu Postojna smo ponosni na desetletno zgodovino, ki jo predstavljamo tudi v zborniku. V desetih letih se je nabralo 34 baletnih predstav, več kot sto nastopov na prireditvah drugih organizatorjev, skoraj dvesto opravljenih izpitov na Konservatoriju za glasbo in balet, nešteto lepih fotografij, predvsem pa veliko neprecenljivih spominov na radostne urice v baletnih dvoranah in v soju odrskih luči.

Avtor: Nevenka Burger

Foto: Valter Leban

Foto: Jože Obreza

Upokojenci na Nanosu

Avtor: Franci Albreht

Pri Društvu upokojencev Rakek smo za julijski pohod izbrali vzpon na Nanos. V lepem vremenu se nas je pred pisarno društva zbralo kar 20. Odpeljali smo se do lovške kočice na Nanosu, kjer smo se razdelili v dve skupini. Prva, bolj sposobna, se je podala proti vrhu Nanosa, druga z manj moči pa je krenila po cesti na uro in pol dolg sprehod do zgledno urejene Margonove domačije. Pohodniki, ki so smo šli proti vrhu, smo svoj prvi postanek naredili pri cerkvi sv. Hieronima. Pot smo potem nadaljevali do Vojkove kočice. Po dogovoru nas je tam počakal zaposlen na oddajniku Nanos in nam razkazal muzejsko zbirko analogne oddajne tehnike, ki so jo ohranili na Nanosu. To je bil zanimiv in poučen del našega pohoda. S prijetnimi občutki smo se spustili po travnikih pobočja Nanosa proti avtomobilom in med potjo občudovali planinsko cvetje. Tudi mi smo se odpeljali do Margonove domačije, kjer nas je čakala druga skupina. Tam smo doživeli pravo presenečenje: izvrsten golaž in slastne pečene orehove palačinke. Z veliko dobre volje je čas kar prehitro mineval. Tako smo triurni pohod raztegnili v prijeten dan. Takih pohodov si še želimo.

Evropski medalji za Klub MACE

Od 4. do 10. julija so kot del 18-članske slovenske ekipe *twirlerjev* tudi predstavniki Mažoretnega twirling in plesnega Kluba MACE iz Cerknice sodelovali na WBTF Evropskem twirling pokalu v Franciji, kjer so se v različnih kategorijah pomerili v težki konkurenci z izkušenimi tekmovalci iz 15-ih držav. Letošnjim uspehom kluba, doseženim medaljam na 16. državnem prvenstvu MTZS in na mednarodni tekmi junija v Samoboru, so dodali še velik uspeh na evropskem nivoju twirlinga: z doseženim 13. mestom **Isabelle Godejša** v solo B kategoriji, z odličnim 5. mestom **Tima Udoviča** v prostem programu in še posebej z osvojenima kar dvema medaljama. Tim Udovič je na evropskem pokalu osvojil zlato medaljo v solo A senior in srebrno medaljo v solo A z dvema palicama.

Letošnja sezona se bo za Klub MACE zaključila z udeležbo mažoretnega para, **Jerneje Bavec** in **Zale Jesensšek**, ob spremstvu vaditeljice **Polone Turk**, na IFMS Svetovnem mažoretnem prvenstvu v Pragi od 24. do 27. avgusta. Čestitke za vse dosežke v tej in veliko uspeha članom Kluba MACE v naslednji sezoni!

Avtor: Nada Skuk

Foto: Nastja Keršič

Žegnanja na Dolenjem Jezeru...

Praznik zavetnika naše cerkve na Dolenjem Jezeru smo s sveto mašo začeli že 29. junija, na sam praznik svetega Petra in Pavla. Ker je ta dan sovpadel z obiskom kipa Fatimske Marije v naši župniji, imamo odslej kopijo tega kipa, ki ga je med praznično sveto mašo blagoslovil župnik **Jožef Krnc**, tudi v naši cerkvi. V soboto, dan pred žegnanjem, je župnik blagoslovil tudi vaško pridobitev – novo športno igrišče ob gasilskem domu. Sobotno in nedeljsko dogajanje so z glasbenimi točkami popestrili pevska zbor Jezerci in Tršca, trio Mladi Jezerci in drugi. Spregovoril je tudi naš župan **Marko Rupar**.

Vrhunec praznovanja je bil v nedeljo, po prazniku, ko smo obhajali glavno žegnanje. Po slovesni sveti maši je sledil blagoslov traktorjev, že tretje leto zapored. Po molitvi se je sprevod traktorjev začel pomikati po osrednji cesti skozi vas in mimo cerkve. Vsak traktor je bil deležen nekaj kapelj nebeške rose, lastnik pa je dobil spominško nalepko. Po blagoslovu je bila pogostitev, za kar gre zahvala gospodinjam iz vasi.

Avtor: Matej Mestek

Foto: Tine Šubic

...pri sv. Janezu Krstniku...

Pri sv. Janezu Krstniku je bila žegnanjska maša. Cerkev je sijala v cvetju, popestrile so jo narodne noše. Ob vstopu se je pogled vsakomur ustavil na lestencu in mojstrsko izdelanih stranskih oltarjih (levi z obnovljenim kipom Žalostne Matere božje, desni z novim kipom sv. Jožefa). Župnik **Jožef Krnc** se je zahvalil Mizarstvu Dovjak, ki je iz ostankov angelske mize v župnijski cerkvi izdelalo lične podstavke, podjetju Elca in vsem dobrotnikom ter blagoslovil bogate pridobitve. Praznično liturgijo je vodil **Anton Horvat**, ki je imel svojo prvo mašo pred triinpetdesetimi leti ravno v tej cerkvi. Pohvalil je **Jožico Mramor**, ki vedno poskrbi, da je cerkvi čista in domačna. Cerkveni mešani zbor je za zaključek, v čast 25. obletnice slovenske državnosti, zpel Prešernovo Zdravljico. Po maši so gospodinje postregle s prazničnimi dobrotami.

Foto: Foto Žnidaršič

Avtor: Anita Leskovec

...pri sv. Lovrencu...

Dolenja vas je ob žegnanju praznovala 400-letnico, ko je bila temeljito obnovljena cerkev svetega Lovrenca. Ob tem prazniku so vaščani cerkev obnovili. Zvonovi svetega Lovrenca so 7. avgusta praznično vabili k žegnanjski vigiliji, ki jo je daroval župnik **Jožef Krnc**. Pohvalil je delo vaščanov, ki so od leta 2012 z veliko vnemo obnavljali cerkev. Dobila je novo streho in klopi, nova okna z lepimi vitraji, obnovili so zvonik in *simse* (ostreške). Nemo-goče bi bilo naštetiti vse tiste, ki so pripomogli k bogatim pridobitvam cerkve, zato je župnik izpostavil le novega ključarja **Marka Opeko**. Sveti maši so prisostvovali mnogi udeleženci 3. Vseslovenskega srečanja Dolenjih vasi.

Pred cerkvijo so čakale stojnice z dobrotami pridnih gospodinj, nova tabla s podatki o cerkvi (Občinski svet Občine Cerknica jo je leta 2011 z odlokom razglasil za kulturni spomenik lokalnega pomena) ter na posebej pripravljenih parkirnih mestih (hlodih) kolesa. Župnik Jožef Krnc je po koncu maše tretjič blagoslovil kolesa in kolesarje. Sveti Lovrenc, zavetnik revežev, gasilcev, steklopihalcev, kuharjev, likalk (varoval naj bi pred opekljami, bolečinami v hrbtu, vročico, verniki nanj naslavljajo prošnje za verne duše v vicah in ga prosijo za dobro letino), namreč postaja tudi zavetnik kolesarjev.

Avtor: Anita Leskovec

Foto: Anita Leskovec

...in pri sv. Roku

14. avgusta se je pred cerkvijo svetega Roka zbralo številno občestvo, saj sta si poleg naših treh domačih duhovnikov čas za žegnanjski praznik vzela tudi ljubljanski nadškof metropolit **msgr. Stanislav Zore** in salezijanski predstojnik v Sloveniji **mag. Janez Potočnik**. Nadškof je blagoslovil novo streho cerkve, župnik **Jožef Krnc** pa se je zahvalil vsem, ki so sodelovali pri obnovi, še posebej Občini Cerknica (nedeljske slovesnosti se je udeležil tudi župan **Marko Rupar**), ki je prispevala dobrih 5000 evrov.

Nadškof je daroval sveto mašo, za praznično vzdušje so poskrbele narodne noše, liturgijo so bogatili pevci, mnogi so vigiliji sledili na zunanjem prostoru. Ob zaključku je gospod Krnc pohvalil delo Župnijskega pastoralnega sveta, Župnijskega gospodarskega sveta, mnogih sodelujočih ter ključarjev (3. avgusta so se jim pridružili trije novi). Nato je nadškof **Klari Žnidaršič**, **Jožici Mramor** ter **Alojziji Škerlj** za njihovo delo v župniji podelil nadškofijsko priznanje. Ob sladki pogostitvi, za kar so poskrbele številne okoliške gospodinje, veliko pa so svojim delom k vsemu praznovanju pripomogli tudi gasilci, se je druženje sklenilo s prijetnim klepetom.

Avtor: Anita Leskovec

Z druge strani Javornikov

16. avgusta so na Tržaški ulici 35 v Postojni otvorili prostor, kjer se bodo do 17. septembra pod skupnim imenom Z druge strani Javornikov predstavljali lokalni ponudniki iz občin Cerknica, Loška dolina in Bloke. Povezali so se pod okriljem Notranjskega regijskega parka in ob podpori Stičišča nevladnih organizacij Boreo ter Zavoda Pekarna, zavoda za socialno in kulturno integracijo. Govorci **Matevž Podjed**, direktor Notranjskega regijskega parka, **Marko Rupar**, župan Občine Cerknica, in župan Občine Postojna **Igor Marentič** so se zavzeli, da tudi v prihodnje okrepijo tovrstno sodelovanje. Avtor: Maruša Opeka

Foto: Sergeja Širca

Lekarna Cerknica
sreda, 7. 9. 2016

**PRAZNUJEMO
ROJSTNI DAN**

in vam podarjamo
10% popusta*
na celoten nakup

*Popustodnevni 10% popust velja ob enkratnem nakupu v posamezni enoti na dan praznovanja. Ugodnost ne velja za izdelke, ki so že v akciji ali katalogu ugodnosti, nakup darilnih bonov in izdelkov na recept. Popusti se ne seštevajo. Popust je predviden za prodajo v količinah, običajnih za gospodinjstva.

LEKARNA LJUBLJANA
zvesta vašemu zdravju

www.lekarnaofurjanu.si

Počitnice so bile aktivne...

Društvo ljubiteljev Križne jame je tudi letos v okviru počitniškega programa za otroke in mladino občine Cerknica julija pripravilo petdnevne brezplačne počitniške aktivnosti z naslovom Mladi, naravne vrednote, kulturna dediščina, turizem in kulturna krajina. Prvi dan so udeleženci na poti od izvira Štebrškega Obrha preko ruševin gradu Šteberk do Križne jame iskali skriti zaklad. Po obisku Križne jame je sledil vzpon na Križno goro, spust preko pokopnih gomil pri sv. Ani do cerkve sv. Štefana na Lipsenju ter nato do kmetije z nastanitvijo Tekavča ograda. Drugi dan so raziskali kvaliteto pitne vode v Mrzli jami pri Bločicah ter živali v njej. Tretji dan jim je mentor v gozdu pokazal, kako se naredi začasno bivališče in postavili so si manjše zatočišče. Tretji dan so spoznali, kako v naravi najti hrano ter katere rastline in živali so užitne. Ogledali so si še kmetije in spoznali tradicionalne načine pridelovanje hrane na podeželju ter poizkusili kmečke dobrote. Zadnji dan so se na pohodu z interpretacijo vojaške dediščine (rimski zid, slovansko gradišče, Rupnikova linija) vživali v zgodovinska obdobja in ljudi, ki so takrat živeli. Otroci so bili nad vidnim navdušeni.

Avtor: Gašper Modic

...zdrave...

12. julija se je 63 otrok z vaditelji odpravilo na tradicionalno letovanje na Krk prek Rdečega križa Slovenije - Območnega združenja Cerknica-Loška dolina-Blake. Na morju so čofotali in uživali kar deset dni. Program letovanja je obsegal veliko športnih, ustvarjalnih in drugih aktivnosti. Letovanje za otroke, ki imajo pogoste zdravstvene težave, je tako kot vsako leto sofinanciral Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, naše tri občine in donatorji pa za socialno ogrožene.

Otroci se spominjajo: »Skupine so bile razvrščene po starosti, saj smo se tako lažje razumeli med seboj. Seveda smo takoj po namestitvi odšli na plažo, kamor smo nato hodili dvakrat na dan, včasih pa še zvečer na nočno kopanje. Vsak dan so bile organizirane popoldanske delavnice, kjer smo ustvarjali, risali in se igrali. Za večerne delavnice smo izbrali pohod, obisk Malinske, športne igre, igre v mivki, zmenkarije in poroke. Bilo je enkratno. Spoznali smo veliko prijateljev. Nič nismo pogrešali mobilnih in računalnikov.«

Na letovanju je potekal tudi košarkarski kamp za mlajša in starejša dekleta KK Cerknica pod strokovnim vodstvom trenerja **Jake Kotnika**.

Avtor: Gregor Pokleka

**NOTRANJSKI
REGIJSKI PARK**
KULTURNI DOM

ČUPAKABRA: ŠOLA ZA ZMAJE OGNjena PREDSTAVA NA PLOŠČADI KULTURNEGA DOMA

Na Šoli za zmaje vas naučijo spletni žareče zabije iz drobnih liker sreče, pomerati bodiske s plameni in izvajati ognjene tolevalne vaj. Ognjena predstava žonglerske skupine Čupakabra vas popelje pod Zmajsko goro in z malo sreče lahko postanete diplomirani zmag. Dobrodolji na prvi loški ur.

ORGANIZATOR: KULTURNI DOM CERKNICA

17.9.
SOBOTA
OB 20:00

VSTOP PROST

DUWAI ORCHESTRA & BURNING GIN KONCERT

Lokalni glasbeniki zasebi Duwai Orchestra in Burning Gin vas bodo zabavali tako z avtorsko glasbo kot tudi s preigravanjem svetovnih uspešnic.

ORGANIZATOR: KULTURNI DOM CERKNICA

24.9.
SOBOTA
OB 20:00

VSTOP PROST

TOMAŽ GORJIČ: IDILA SLOVENSKI FILM AKCIJSKA GROZLJIVKA

Idila priguša tisti žareki vzorec, pri katerem gre za grozljivo konfrontacijo ruralnega in urbanege. Pod osorno strukturo zgodbe so subtilno umrežene nekatere generične teme, s katerimi se srečujeta sodobna slovenska in tuja širša družba. Je temen odsev sveta, v katerem živimo.

ORGANIZATOR: KULTURNI DOM CERKNICA

30.9.
PETEK
OB 20:00

VSTOP PROST

Več o vsebini predstavi: www.cerknica.si, www.facebook.com/kulturni.cerknica.

Predprodaja vstopnic: Petrol Cerknica, Tan Sevic, Avtošoli in OMY Blakov.

Predprodaja na spletu: www.mojekarte.si

KULTURNI DOM CERKNICA
SEPTEMBER '16

...pestre...

Center za socialno delo Cerknica je letos že 23-ič organiziral osemdnevni počitniški program za osnovnošolske otroke občin Cerknica, Bloke in Loška dolina. Otrokom smo ponudili pester nabor aktivnosti, ki so bile priložnost za konstruktivno preživljanje prostega časa v dopoldanskem času. Program se je tradicionalno začel s spoznavnim dnevom. Vaditelji so za otroke pripravili *team building* igre, kjer so se lahko naučili skupinskega pristopa k iskanju rešitev. Sledil je pohod v naravo, kjer so otroci v sodelovanju z Notranjsko regijskim parkom malo drugače spoznali Slivnico. Tretji dan so si otroci ogledali kino predstavo, v naslednjem tednu pa so dvakrat odšli na celodnevno kopanje na Debeli rtič. Mlajše smo peljali na izlet v živalski vrt, starejše pa v adrenalinski park v Postojni. Vmes so vaditelji otrokom pripravili še posebej zabaven dan ob športnih in štafetnih igrah, kjer smeha in osvežitve ni manjkalo. Za zaključek smo jih z lojtrnikom popeljali v naravo in jih pogostili s picami in sladkimi piškoti, ki so jih posebej za nas spekle mojstrice domače kulinarike iz Društva Klasje. V programu je sodelovalo 16 izkušenih vaditeljev, ki so skrbeli za organizacijo in izvedbo aktivnosti, red, predvsem pa varnost otrok. Brez njih bi bil počitniški program neizvedljiv, zahvaljujemo pa se tudi vsem donatorjem.

Avtor: Valentina Benčan

...poučne...

Ko avgust že skoraj pokuka v september in zadiši po šolskih klopeh, marsikdo v kot postavi šolsko torbo z novimi učbeniki in zvezki, nekaj šolarjev pa se je odzvalo vabilu na brezplačne poletne računalniške urice, ki jih je za pet tečajnikov od 22. do 26. avgusta organizirala Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica. Podobno kot je že vodil delavnice za odrasle, je **Marko Kebe** mlade slušatelje uvajal v osnove računalništva, delo z dokumenti in programi v operacijskem sistemu MS Windows 7 ter jih učil uporabe programov za dostop do svetovnega spleta. Udeleženci so po dve uri osvajali znanje, da bodo znali samostojno napisati in oblikovati dokument, ki vsebuje slike, ter ga poslati po elektronski pošti. »Kar je naučeno v mladosti, je vklesano v kamen,« pravi indijanski pregovor, zato bo novo znanje zagotovo dobra popotnica v šolsko leto, ki prihaja. Srečno!

Avtor: Anita Leskovec

Foto: Marija Hribar

...in dobrodelne

V Lions klubu Ljubljana – Rožnik so tudi Občino Cerknica povabili k sodelovanju v dobrodelni akciji Iskrice v očeh, ki je namenjena zbiranju sredstev za skupno letovanje otrok iz socialno ogroženih družin v Sloveniji in slovenskih otrok, živčih izven Slovenije, njihovem druženju, utrjevanju slovenskega jezika in spoznavanju matične domovine.

Zbrana sredstva so tako v Lions klubu Ljubljana – Rožnik med drugim namenili tudi letovanju desetih otrok iz socialno šibkejših družin iz občine Cerknica, starih od 10 do 15 let. Zveza prijateljev mladine Ljubljana-Vič jih je povabila v Pacug, kjer so uživali v počitniških radostih in se tako vsaj za nekaj dni odmaknili od vsakdanjih tegob.

Avtor: Maruša Opeka

Društvo Sožitje Cerknica

Društvo Sožitje Cerknica je neodvisno in prostovoljno invalidsko društvo oseb z motnjami v duševnem razvoju, njihovih staršev in sorodnikov, strokovnih delavcev, simpatizerjev in podpornikov.

Sožitje pokriva območja občin Cerknica, Loška Dolina in Bloke ter vključuje 214 članov, med njimi je 49 oseb z motnjami v razvoju. Društvo je vključeno v Zvezo Sožitje na ravni Republike Slovenije. To je zveza društev za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju, nacionalna invalidska organizacija, ki združuje vsa občinska in medobčinska društva. Trenutno Zveza Sožitje v Sloveniji združuje 52 društev s skupno več kot 15.000 člani.

Skupne naloge so bolj ali manj enotne za ves slovenski prostor, predvsem enotna zakonodajna zaščita oseb z motnjami v duševnem razvoju in njihovih družin ter delo na področju informiranja, založništva in ostalih oblik obveščanja. Posebna pozornost je namenjena usposabljanju družin, ki se soočajo s problemom motenj v duševnem razvoju. Predvsem njim je namenjen cikel usposabljanj, nekakšna šola za življenje. Tudi osebam z motnjami

v duševnem razvoju nudimo različne možnosti vseživljenjskega učenja, vključevanje v različne športne in kulturne dejavnosti, skupaj s svojci pa se lahko udeležujejo programov ohranjanja psihofizičnega zdravja družin.

Društvo Sožitje Cerknica je bilo ustanovljeno 23. marca 1996 na pobudo takratnih dveh sodelavk Centra za socialno delo Cerknica, da bi odgovorili na mnoga vprašanja in reševali stiske, povezane s potrebami otrok z motnjami v duševnem razvoju in njihovih staršev.

Sprejeti so takšni, kot so

Društvo je danes dobro organizirano in izvaja številne dejavnosti. Organiziramo izlete za »naše« otroke, njihove starše in sorodnike, prirejamo prednovoletne prireditve, srečanja na piknikih z društvi iz sosednjih občin, plavalne vikende za naše otroke in starše, kjer se naučijo plavati, vikend seminarje, kjer se starši seznanijo z novostmi na pravnem področju in z drugimi, zanje pomembnimi temi. Rdeča nit vseh aktivnosti je v tem, da vsem osebam z motnjo, ne glede na oviranosti, ter njihovim staršem poleg strokovnih vsebin omogočimo zabavno preživljanje nekaj njihovega časa v skupini, kjer so sprejeti takšni, kot so, in kjer potekajo dejavnosti prav zaradi njih.

V zadnjih dvajsetih letih se je v društvu Sožitje izmenjalo veliko članov izvršnih odborov in kar nekaj predsednikov, ki so s svojim prostovoljnim delom zelo prispevali k uspehu društva. Tudi naši tajnica in blagajničarka neutrudno in prostovoljno delata za društvo že skoraj od začetka njegovega obstoja.

Izredno dragocen je bil prispevek prvega predsednika **Marka Klančarja**, ki je s svojim pionirskim in vztrajnim

Društvo Sožitje in varstveno-delovni center v Cerknici sta v okolju dobro sprejeta, tudi po zaslugi številnih dejavnosti, kot je denimo nastop varovancev v vrtcu. | Foto: arhiv društva

»Tudi v kuhinji se ob podpori prostovoljk dobro znajdemo,« zagotavljajo uporabniki VDC. | Foto: arhiv društva

V varstveno-delovnem centru v Cerknici preživljajo svoje dni otroci z motnjami v duševnem razvoju iz občin Cerknica, Loška Dolina in Bloke. | Foto: arhiv društva

delom zelo veliko pripomogel k izgradnji cerkniške enote Varstveno-delovnega centra Postojna, ki je bila odprta konec leta 2005. V njej preživljajo svoje dni otroci z motnjami v duševnem razvoju iz občin Cerknica, Loška Dolina in Bloke. Njihovo delo usmerjajo trije zaposleni strokovni delavci. Vztrajne prostovoljke pa kot mentorice vodijo likovne delavnice, literarne in pevske krožke, glasbene in druge kulturne prireditve. S svojimi pogojitvami na vseh prireditvah nas vedno razveselijo pridne članice društva Potepinke s slaščicami, kot jih znajo pripraviti samo one.

Sožitje sprejeto v okolju

Izredno pomembno je tudi, da sta društvo Sožitje in varstveno-delovni center v Cerknici postala sprejeta in prepoznavna v okolju – mogoče so k temu prispevale prav zgoraj opisane dejavnosti, ki jih društvo Sožitje pripravlja skupaj s cerkniškim varstveno-delovnim centrom.

Društvo finančno podpirajo vse tri občine, sredstva pa donirajo tudi dobrotniki: posamezna podjetja in podjetniki ter posamezniki kot fizične osebe. Brez vse te pomoči društvo ne bi moglo izvajati vseh naštetih dejavnosti, zato se iskreno zahvaljujemo vsem, ki nam pomagata.

Zagotavljanje kakovostnega dela in delovanja društva zaradi mnogih zahtev ni lahka naloga, še posebej, ker posamezniki, ki delajo izključno prostovoljno, vse delo, načrtovanje, organizacijo in izvedbo programov v društvu opravljamo v že tako skromno odmerjenem prostem času. Zato iskrena zahvala tudi vsem mentorjem in prostovoljcem ter društvom, ki ogromno pripomorejo k

Ko se dela, se dela, a tudi sprostitve je potrebna. | Foto: arhiv društva

pestrosti programov, ki so na voljo osebam z motnjami v razvoju.

Zavedamo se, da je veliko izzivov še pred nami ter da čaka izvršni odbor in vse člane še veliko dela. Vendar verjamemo, da bomo s skupnimi močmi in dobro voljo uspevali in rastle še naprej. Ob tem močno računamo na prostovoljce, ki s spremljanjem naših uporabnikov na različne tabore omogočajo izvedbo teh programov, in tudi na prostovoljke, ki skozi celo leto požrtvovalno vodijo delavnice različnih skupin ali kako drugače pomagajo k uresničitvi naših programov. Seveda pa se tudi v bodoče nadejamo vsaj enakega sofinanciranja naših programov, saj kljub vsej dobri volji in prostovoljnemu delu brez finančnih sredstev žal ne gre.

In kaj lahko naredite za te osebe vi, spoštovani bralci? Pravzaprav veliko. Lahko jih skušate razumeti in ne samo pomilovati. Lahko se ne obrnete vedno proč, ko nas srečate, ampak naše uporabnike lepo pozdravite. Seveda pa so vrata v naše vrste za vse vedno odprta.

Motnja v duševnem razvoju ni bolezen. Osebe z motnjami v duševnem razvoju niso posebneži ali reveži, ki bi jim poklanjali le svoje usmiljenje. Nekateri menijo, da problematika oseb z motnjami v duševnem razvoju sploh ne obstaja, obstajal naj bi samo problem odnosa drugih ljudi do njih. Ni pomembno. Tako ali drugače so tukaj. Med nami, morda v soseščini, morda v sorodstvu. Tukaj so danes in tudi jutri bodo. Zato morda ni odveč, če poznate naš naslov, telefonsko številko in področje dela, ki ga resnično zavzeto opravljamo. Lahko se zgodi, da bomo lepega dne eni druge tako ali drugače potrebovali.

Krpanov večer

Društvo notranjskih kulturnikov Krpan Cerknica s prireditvijo Krpanovi večeri tradicionalno popestri poletje. Letos smo kulturno poletje pričeli 23. junija z glasbeno skupino Preloški muzikanti, tamburaško in pevsko skupino iz Bele krajine. Na vrtu Galerije Krpan so poskrbeli za čudovit večer. Glasbeniki in pevke (med njimi tudi **Lara Zorn** iz Cerknice kot gostja ansambla) so se z inštrumenti z ubranim petjem zlili v čudovit ambient vrta. Občinstvo, ki se je zbralo v velikem številu, je res uživalo v popolnem večeru. Tako zvrst glasbe pri nas redko slišimo v živo, a to ne pomeni, da ne znamo prepoznati njene lepote. Skupina nam je

približala svoj bogat repertoar, tako stare pesmi in nekaj novejših v sodobnejši preobleki. Poslušalci so glasbenike nagrajevali z močnim aplavzom in koncert je kar prehitri minil. Tako glasbeniki kot obiskovalci smo preživeli res lep poletni večer.

Avtor: Bruno Mikuljan

Foto: Bruno Mikuljan

Pestri meseci za KZFG

18. junija so pevke in pevci Komornega zbora Fran Gerbič znova očarali poslušalce v cerkvi sv. Volbenka v Zelšah. Z Župnijskim zborom sv. Urbana iz Godoviča so napojili naše duše s čustvenimi interpretacijami skoraj meditativnih latinskih in staroslovanskih skladb, pesmimi slovenskih sodobnikov ter slovenskih ljudskih. Koncert so gostitelji zaključili z nigerijsko božično pesmijo Betelehemu ter z afriškimi ritmi, glasovi iz džungle in odličnimi solisti v spremstvu djembe (bobna) pokazali svežo, drugačno interpretacijo.

Pevke in pevci z zborovodjem **Jožetom Rajkom** so nato 28. avgusta nastopili še na dobrodelnem koncertu v Begunjah. V novembru se bodo udeležili tematske revije

Sozvočenja, vrnili obisk pevskim prijateljem na Ptuj in Godoviču ter priredili že 12. Gerbičev večer. Leto, ki prihaja, bo slavnostno, saj bo Komorni zbor Fran Gerbič praznoval 25. letnico obstoja. Poleg slavnostnega jubilejnega koncerta in izdaje zgoščenke jih čaka še udeležba na mednarodnem tekmovanju v Benetkah.

Avtor: nn

Foto: Ivan Kebe

Nočni pevski sprehod

Roke so si podale Občina Cerknica, JSKD Cerknica, Glasbena šola Frana Gerbiča in Župnija Cerknica ter dobra volja, pripravljenost, gledanje s srcem in umetnost, da se je zgodila čarovnija: 12. julija je cerkveni vrt znotraj taborskega obzidja postal avditorij Marijinega rojstva, v katerem je nastopila sopranistka **Vida Matičič Malnaršič**. Pevka je svojo pot začela v Glasbeni šoli Frana Gerbiča, nadaljevala na Umetniški gimnaziji v Kopru ter diplomirala in magistrirala na glasbenem konservatoriju v Amsterdamu. Ob spremljavi pianistke **Tatjane Jercog** in izbrani pripovedi **Maje Matičič Marinšek** je pričarala

umetniški večer, v katerem so še ptice s Tabora z glasnim ščebetom začele poplesavati nad množico poslušalcev. »Nočni sprehod«, kot ga je poimenovala izvrstna pevka, je vsakega napolnil s harmonijo koncertnih zvokov, ki so si zaslužili: »Bravo! Bravissimo!«

Avtor: Anita Leskovec

Foto: Jože Žnidaršič

PRODAJNI SALON SMG

Cesta 4. maja 50a
1380 Cerkljani

DELOVNI ČAS

pon., sre., pet.	8:00 - 12:00
	12:30 - 16:00
tor., čet.	8:00 - 12:00
	12:30 - 18:00
sob.	po dogovoru
ned. in prazniki	zaprto

KONTAKT

info@smg.si
www.smg.si

direktor: 040 899 728
svetovalec: 051 660 083

Pri nas najdete vse, kar potrebujete za ureditev svojega doma ali poslovnih prostorov.

Na ogled oken in vrat vam ni več treba hoditi v salone posameznih proizvajalcev, ki so razpršeni po Sloveniji. V našem salonu lahko na enem mestu vidite, preizkusite in med seboj primerjate produkte različnih priznanih proizvajalcev in **se na podlagi lastne izkušnje z izdelkom odločite za najbolj optimalno rešitev za vaš dom.**

Pri ogledu izdelkov vam je na voljo naš **strokovni svetovalec**, ki pozna vse izdelke in vam lahko svetuje, kaj bi bila v vašem primeru najboljša rešitev. Obiščite nas v našem salonu in se na lastne oči prepričajte o kvaliteti izdelkov in materialov, ki jih uporabljamo pri svojem delu.

Mojstrske izpite opravljali na Krku

Karate klub Cerknica se v zadnjih letih posveča predvsem delu z mladimi tekmovalci. Med letom se udeležujejo uradnih tekmovanj, na katerih dosegajo lepe uspehe, saj so v mlajših kategorijah že večkrat stopili prav na najvišjo stopničko. Letos junija so si na primer na ekipnem državnem prvenstvu zlato medaljo okrog vratu nadeli **Maj Mihelič, Lovro Basar** in **Anže Kranjc**.

Beseda karate v dobesednem prevodu pomeni »prazna roka«, saj se borci niso borili z orožjem. Je ena najbolj prepoznavnih azijskih borilnih veščin, v Sloveniji pa je prisotna že skoraj 50 let. Karate klub Cerknica bo drugo leto praznoval 20 let svojega obstoja.

Poletni čas je za večino športnikov čas za predah od tekmovanj, hkrati pa priložnost za nabiranje novih veščin in moči. Člani Karate kluba Cerknica so se tako tretje leto zapored odpravili na Krk, kjer so v sodelovanju s karate kluboma Sochin Loška dolina in Sochin Ilirska Bistrica organizirali karate tabor, k sodelovanju pa so povabili še Shotokan karate klub Postojna.

Čeprav so bili na morju, karateisti niso počivali. Treningi so potekali dvakrat oziroma trikrat dnevno pod vodstvom trenerjev karateja **Igorja Jadriča, Matica Jadriča, Andreja Trontlja, Antona Bavca** ter **Hadisa Lišinovića**. Vključevali so učenje borbenih tehnik in povezovanje teoretičnih delov kat s praktično izvedbo v borbi z nasprotnikom. Udeleženci so se naučili tudi osnovne tehnike metov in padcev. Hkrati so udeleženci tabora kar tam opravljali tudi mojstrski izpit, ki so ga izvedli pod vodstvom srbskega mojstra karateja **Oliverja Tomića**, 7. dan (1. dan pomeni prvo mojstrsko stopnjo; pri karateju pa ne glede na število stopenj in barv pasov velja, da se učenje nikoli ne konča in da prva mojstrska stopnja pomeni šele začetek pravega spoznavanja veščine).

Po dolgih letih trdega dela so člani Karate Kluba Cerknica **Zoja Jakopin, Karin Tekavec, Anis Abidović, Anže Kranjc, Lovro Basar, Svit Terlep**, člani Karate kluba Sochin Loška dolina **Antonella Ožbolt, Gašper Sterle, Matevž Seljak** ter **Martin Okoliš** in članica Karate kluba Sochin Ilirska Bistrica **Erna Muhić** uspešno opravili izpit za mojstrski naziv - 1. dan. Seveda moramo omeniti in pohvaliti tudi že dolgoletna mojstra karateja ter trenerja Andreja Trontlja in Igorja Jadriča, ki sta svoj rang mojstrstva zvišala na 4. dan.

Košarkarji iz Severne Karoline gostovali v Cerknici

Kljub poletnemu tekmovalnemu premoru so cerkniški košarkarji odigrali zanimivo prijateljsko srečanje. 7. avgusta so namreč gostili ekipo univerze iz Severne Karoline Appalachian State University. Američani so bili v Sloveniji na letnih pripravah, v okviru katerih so se ustavili tudi v Cerknici. Za cerkniške košarkarje, pa tudi za številne gledalce, je bila tekma enkratno doživetje. Kljub temu, da je potekala v počitniškem času in so tako igralci kot javnost za tekmo

izvedeli le nekaj dni prej, se je v dvorani nabrala lepa množica ljudi, ki so ploskali tako domačinom kot nasprotnikom.

V skladu s pričakovanji so Cerkničani tekmo sicer izgubili, a so bili s prikazanim vseeno zadovoljni. Seveda ni šlo brez fotografiranja in zbiranja podpisov, nad čimer so bili navdušeni predvsem najmlajši gledalci. In kdo ve – morda pa ima kdo od njih v svoji zbirki podpis bodočega Michaela Jordana – tudi on je namreč svojo pot pričel v Severni Karolini. Vodstvo kluba se medtem že dogovarja, da se bo v Cerknici morda tudi v prihodnjih letih ustavila kaka podobna zasedba, saj to pomeni zanimivo izkušnjo tako za domačo kot tudi za gostujočo ekipo.

ŠPORTNI SEMAFOR

☛ NOTRANJSKI TEKAŠKI POKAL

Tek po sledih medveda – 7,5 km, 13. 8. 2016

Moški:

1. Borut Albreht 27:52
2. Andrej Lindič 28:22
3. Jaka Grže 28:39

Ženske:

1. Kristina Bele 36:50
2. Katarina Ožbolt 37:49
3. Kristina Tozon 39:26

Zmagovalci osnovnošolskih tekov:

- 500 metrov: Tine Zabukovec in Ema Kogovšek
 800 metrov: Tanej Fatur in Kiara Sterle
 1200 metrov: Nejc Šraj in Zoja Levec

Objekt pri jezeru bo povezoval

Občina Cerknica in Notranjski park sta sredi avgusta pričela z gradnjo objekta, imenovanega Vstopna točka Cerkniško jezero. Objekt, ki bo velik 17 krat 9 metrov, bo dvignjen in varen pred poplavamami. V njem bo prostor za Turistično-informacijski center (TIC) Notranjskega parka in javne sanitarije, ki bodo dostopne vsem. Na ta način bomo v Notranjskem parku preprečevali, da bi ljudje opravljali potrebo vsevprek.

Vstopna točka bo namenjena domačinom za prireditve in izletnikom, ki bodo dobili celostne informacije o naravnih znamenitostih v parku in kulturnem dogajanju – skratka, informacije o vsej ponudbi v Notranjskem parku, tudi o ponudbi prenočišč ter gostišč in barov, o peš poteh, kolesarskih stezah...

Glavni cilji izletnikov so namreč jezero, Križna jama in Rakov Škocjan, objekt na jezeru pa je ravno na pol poti med naštetimi simboli parka. Zadovoljni smo, da se bo turistično-informacijski center preselil na vstopno

točko, saj je Tabor v središču Cerknice preprosto preveč oddaljen od izletnikov in turistov - kar pa ne pomeni, da TIC na Taboru zapira svoja vrata.

Povedano preprosto: objekt na jezeru bo v lasti Občine Cerknica in Notranjskega parka, deloval bo v javnem interesu in ne zgolj v interesu enega ali peščice izbranih. V njem bodo dobrodošli vsi. Proces izgradnje in financiranja objekta je nekoliko zapleten, saj bo nekaj denarja proračunskega, nekaj pa iz EU skladov. Omogočil bo tudi lažjo organizacijo dogodkov, kot so Dan Notranjskega parka, tekaškega pokala, pohodov, tematskih nedelj, kulturnih dogodkov in raziskovalnih počitnic, torej bo imel močno povezovalno funkcijo.

Gre za nov korak na poti vzpostavljanja butičnega, nemnožičnega izletništva v Notranjskem parku. Temu bo sledila še ureditev kolesarskih poti, lesenih montažnih razgledišč oziroma opazovalnic za ptice, dveh učnih poti – ob izvirih Cerkniškega jezera in preko Drvošca – ter ureditve pristanov za čolne, saj zdajšnji nered daje občutek anarhije.

V Notranjskem parku zagotavljamo, da se zelo dobro zavedamo občutljivosti in zgodovinske pomembnosti Cerkniškega jezera, zato bo vsa infrastruktura zgrajena in postavljena tako, da jo je moč kadarkoli zelo preprosto odstraniti.

Prepričani smo (tako mnenje pa z nami deli vse več ljudi), da je premišljeni turizem pot, ki lahko regijo dolgoročno premakne z mesta druge najmanj razvite regije v državi. A čaka nas dolga pot, na kateri si želimo predvsem več potrpežljivosti in pozitivnega razmišljanja ljudi.

Avtor: Matevž Podjed, direktor Notranjskega parka

Foto: Tine Schein

Info točka tudi v Rakovem Škocjanu

Na območju Notranjskega parka od konca julija dalje najdemo kar dva turistično-informativna lojtrnika. Ob sobotah in nedeljah lahko obiskovalci dobijo informacije o parku tako ob jezeru kot tudi ob Malem naravnem mostu v Rakovem Škocjanu. Nova info točka je plod sodelovanja parka z **Jožetom Šlajnarjem**, ki je lojtrnik tudi preuredil, in pomeni lepo popestritev ponudbe v Rakovem Škocjanu, ki je ob Cerkniskem jezeru, Križni jami in Slivnici ena najbolj atraktivnih turističnih točk parka.

Foto: Jože Šlajnar

Amorfa odstranjena, ponirki rešeni

Med naloge Notranjskega parka spada tudi terensko delo. Tako so konec julija delavci parka v sodelovanju s Čebelarškim društvom Cerknica odstranili grm invazivne amorfe (*Amorpha fruticosa*), ki je rasel ob Čebelarški učni poti v Ribiškem kotu. »Z enim grmom smo hitro opravili, če pa se invazivna vrsta razpase, je boj z njo podoben Don Kihotovi borbi z mlini na veter«, pravi **Jošt Stergaršek** iz NRP. Opozarja, da vse rastline, pa četudi so lepe, niso dobrodošle v vsakem okolju, saj se lahko hitro razrastejo, onemogočijo rast avtohtonim vrstam in tako spremenijo podobo pokrajine.

V poletnih mesecih se v težavah na jezeru znajdejo tudi ptice. Tako so iz presihajočega jezera rešili družino čopastih ponirkov in jo pozneje izpustili v strugo.

Foto: Jošt Stergaršek

Foto: Jošt Stergaršek

Foto: Jošt Stergaršek

1968 Rakov Škocjan – Ansambel Raki

Ko je Trgovsko-gostinsko podjetje Škocjan Rakek v letu 1966 prevzelo Hotel v Rakovem Škocjanu, se je marsikaj obrnilo na bolje.

Pred hotelom je igral ansambel za zabavo in ples. Spomnim se, da smo šli v šestdesetih letih velikokrat ob nedeljah popoldan peš v Škocjan na kakšno pijačo. Spomnim se tudi muzike in ljudi, ki so plesali, ne pa obrazov članov ansambla.

Kasneje, v sedemdesetih letih, je bil v kleti hotela disko. Enkrat so me prepričali, da smo šli tja. Ven sem prišla bolj prekajena kot kakšna goveja salama, čeprav tedaj še nisem kadila. Sem pa razumela vse tiste, ki so se pri plesu tesno stiskali in otipavali. So se morali stiskati zaradi gužve, pa da se niso izgubili v tistem dimu. Zaradi hrupne glasbe ali kar je že tisto bilo, ni bilo nič slišati in se ni dalo pogovarjati, so bili prisiljeni se otipavati. To je bila neke vrste nema govornica. Potem pa še tista disko kugla, ki je mešala oči. To so bile najhujše štiri ure mojega življenja. Če me ne bi bilo strah, bi šla peš domov.

Slika je nastala pred hotelom v Rakovem Škocjanu, na njej pa so člani ansambla Raki. Leta 1975

so nekaj časa igrali tudi v disku v Dolenji vasi pri Ribnici.

Avtor: Ivanka Gantar

Na kitari **Darč (Božidar) Vengust**. Bas, al' kar je že, **Janez Korošec**. Trobenta: **Milan Steržaj**. Saksofona ne igra Bill Clinton, temveč **Janez Čekada**. Na bobnih je **Marko Podobnik**. | Foto: Vilko Filač, Postojna | Zbirka: Božidar Darč Vengust

Notranjske artikulacije

Avtor: Artikula

Ste že dodobra napolnili shrambe? Le kaj bo v naslednjih mesecih nastajalo iz darov z domačega vrta? Gotovo kaj okusnega, paziti je treba le, da bo jedilnik času in priložnosti primeren ter da bodo jedci zadovoljni:

»Brez pečenke in krompirja?
Za praznik vendar ne sme biti samo pága na mizi.«

pága = gostljata juha, enolončnica, jed na žlico

Soteska Zala

Vsakršen večji ali manjši pohodniški podvig v slikovito naravo se nemirnemu in vedoželjnemu duhu prileže prav v vsakem mesecu leta. Tako je tudi v času, ko prve hladne sapice ženejo poletje k počitku in skoraj neopazno naznanjajo jesen.

Tokrat vas vabimo v zaledje Vidovske planote, v sotesko potoka Zala, ki zaključuje severni del cerkniške občine.

V sotesko Zala pridemo iz Svetega Vida (846 metrov nadmorske višine). Po izteku vasice Sveti Vid zavijemo proti Osredku in 200 metrov po zaselku Zala izberemo levi odcep na gozdno cesto, ki vodi v sotesko. Zaradi zadnjih hudourniških nalivov, ki so poškodovali cesto, se dostop z avtomobilom zaključi po dobrih dveh kilometrih na obračališču ob slapu Kotel. Vznožje slapu je na naši levi nekaj deset metrov od ceste.

Ob levem robu se lahko povzpne na vrh 30 metrov visokega slapišča in na vrhu občudujemo kadice, v katerih se kot v kotlu zadržuje voda.

Po sestopu iz vzpona ob slapu nadaljujemo pot peš po cesti navzdol nekaj več kot kilometer, kjer se potok združi z novim pritokom na levi strani. Njegova soteska nesluteno skriva v sebi nekaj dih jemajočih slapov in tolmunov, po katerih je znan potok Zala.

Na sotočju pod krošnjami visokoraslih bukev, kjer je urejen prostor za počitek, se zasliši šum prvega slapa, do katerega pridemo skozi ozek hodnik v preklatnem skalnem osamelcu. V globok tolmun pada enajst metrov visok pahljačast slap, ki nas nikakor ne pusti ravnodušnih.

Do tu je dostop razmeroma enostaven, za dostop do višje ležečih slapov pa potrebujemo primerno planinsko opremo in nekoliko plezalne izkušenosti.

Če se vrnemo nazaj na omenjeno sotočje, lahko pot nadaljujemo še kakšen kilometer do vodnega zajetja manjše hidroelektrarne. Na tem mestu lahko zaključimo krajši, nekaj kilometrski pohod v družbi šumenja potoka in slapov ter se vrnemo na začetno mesto.

Željni nadaljnega raziskovanja lahko pot nadaljujejo naprej po soteski: enostavno sledimo šumenju in odkrivamo še druge lepote potoka, slapov in soteske z bogato floro in favno, ki so potoku Zala dale ime.

Dolžina pohoda: Pohod od obračališča pod Kotlom do hidroelektrarne v zmernem tempu traja dve uri.

Zahtevnost: Vzpon ob slapovih je za manjše otroke primeren le v spremstvu staršev.

Avtor: Katja Šivec

Foto: Katja Šivec

IYENGAR JOGA CERKNICA
ZACETNI IN NADALJEVALNI TEČAJI 2016/17

PRIČETEK VADB OKTOBER 2016

gibek.si
www.gibek.si | info@gibek.si

Ne spuščajte vsakogar v svoj dom!

Na Policijski upravi Ljubljana opazamo pojav drznih tatvin iz stanovanjskih hiš, ki jih storilci izvršujejo na zelo prefinjen in pretkan način, oškodovance pa zavedejo do te mere, da preteče kar nekaj časa, preden ti ugotovijo, da so bili okradeni. O omenjenih dogodkih smo že večkrat poročali tudi v medijih, vendar opazamo, da so ljudje še vedno premalo previdni ali pozorni do neznancev, ki prihajajo na njihove domove in jih ogovorijo. Žrtve so predvsem starejši občani.

Storilci žrtev zamotijo s pogovorom (recimo, da so serviserji, da so prišli odkupit staro železo, da prihajajo iz elektro službe in si ogledujejo teren, kje bi postavili nove daljnovode, da bodo opravljali sanacijo odtokov itd.) in jih tako zvbijajo iz hiše ali od hiše, tako da je nimajo več pod nadzorom. Njihovo odsotnost takrat izkoristijo drugi storilci in v času pogovora vstopijo v hišo, pregledajo notranjost in odtujijo predvsem denar in nakit. Nato zapustijo hišo, tisti, ki je zamotil žrtev, pa se vljudno poslovijo in zapusti kraj. Največkrat se do hiše pripeljejo z vozilom in tako kraj tudi zapustijo.

Policisti se ob opisanih prijavah srečujemo s težavo, da oškodovanci šele čez čas (več ur) ugotovijo, da so bili okradeni. Prav tako oškodovanci niso pozorni

na izgled oseb, saj te z žrtvijo vzpostavijo prijazen odnos in vzpostavijo zaupanje. Poleg tega oškodovanci v večini primerov že nevede »pospravijo« prostor, kjer so delovali storilci, s tem spremenijo kraj dejanja in uničijo morebitne sledi.

Občanom tako svetujemo, naj imajo osebe, ki so prišle k njim nenapovedano, ves čas pod nadzorom in naj jih brez potrebe ne vabijo v prostore. Vedno naj zaklenejo hišo, ko jo zapustijo, ključ pa vzamejo s seboj, četudi »stopijo samo za vogal.«

Če se osebe izdajajo za serviserje, izvajalce del ipd., svetujemo, naj vedno zahtevajo na vpogled identifikacijsko izkaznico ali delovni nalog ipd. Pozorni naj bodo tudi na videz oseb (oblačila, govor, posebnosti) ter vozilo, s katerim so se pripeljali (znamko, barvo, tip in registrsko številko vozila).

Če pa kljub previdnosti postanete žrtev kaznivega dejanja, priporočamo, da takoj obvestite policijo, bodisi na telefonsko številko 113 ali na najbližjo policijsko postajo.

Občane tudi naprošamo, da v kolikor zaznajo pojav neznanih oseb in vozil, katerih vedenje ali zadrževanje se jim zdi sumljivo (recimo dajejo videz, da opazujejo objekt), naj tudi o tem takoj obvestijo policijo. Če želijo ostati anonimni, lahko pokličejo na anonimno številko 080 1200.

Zdravko Kovač, Komandir PP Cerknica

POMAGAJMO PRI PLAČILU POLOŽNIC

Na računu naše organizacije:
SI56 0311 5100 0230 385
sklicna št. **SI00 760200**
zbiramo sredstva za
Brestove delavce,
ki so ostali brez plač.

Zbrana sredstva bomo namenili za poplačilo nujnih položnic, ki jih ljudje ne morejo poravnati (elektrika, komunala, najemnina,...)

Promet po meri ljudi

Občina Cerknica je ena izmed 65 slovenskih občin, ki je uspešno kandidirala na razpisu Ministrstva za infrastrukturo Republike Slovenije ter dobila odobreno sofinanciranje za izdelavo Celostne prometne strategije, ki bo sprejeta v letu 2017.

Operacijo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Kohezijskega sklada in se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020. Predmet sofinanciranja so ukrepi in aktivnosti, ki bodo prispevali k razvoju urbane mobilnosti, izboljšanju kakovosti zraka v mestih ter boljši povezanosti urbanih območij z njihovim zaledjem, zmanjšanju prometnih zastojev, izboljšanju kakovosti življenjskega prostora in povečanju prometne varnosti v urbanih območjih. Izdelana Celostna prometna strategija je pogoj, da bo Občina Cerknica od leta 2018 dalje lahko kandidirala za pridobitev dodatnih finančnih sredstev za izgradnjo v Celostni prometni strategiji predvidene prometne infrastrukture in sofinanciranje ostalih ukrepov s področja trajnostne mobilnosti.

Temeljno vodilo pri izdelavi Celostne prometne strategije je sodelovanje in vključevanje širše javnosti, da bomo oblikovali skupno bodočo vizijo trajnostne mobilnosti. Mnenje javnosti je pomemben element pri izdelavi Celostne prometne strategije. Eden glavnih stebrov mobilnosti je tudi celostno prometno načrtovanje, ki sledi načelu »Načrtovanje za ljudi, z ljudmi«.

Celostna prometna strategija bo strateški dokument, s katerim bo Občina Cerknica začrtala učinkovito zaporedje ukrepov na področju prometa, da bo promet urejen bolj po meri ljudi, kar bo zvišalo kakovost bivanja. V sklopu izdelave so predvideni ogledi obstoječega stanja na terenu, javne razprave in delavnice, prireditve in razstave ter izvedba ankete med občani o njihovih potovalnih navadah.

Župan Občine Cerknica je imenoval delovno skupino za pripravo Celostne prometne strategije, v kateri so poleg predstavnikov Občine Cerknica še predstavniki različnih interesnih skupin, ki bodo poleg širše javnosti s svojimi predlogi sooblikovali vsebino in ukrepe za trajnostno mobilnost. Pri pripravi strategije aktivno sodelujeta tudi Prometni institut Ljubljana in družba Lineal. Uvodno srečanje delovne skupine je 15. julija potekalo na sedežu Občine Cerknica.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
INOVACIJA V VAŠO PRIHODNOST

						SLIVNIŠKI pogledi	REKA V SIBIRIJ, PRITOK LENE	AMERIŠKI PISATELJ (HERMAN, MOBYDICK)	GLAVNO MESTO SAMOE	TEMNI DEL DNEVA		ITALIJANSKI SLIKAR (GIOVANNI MARIA)	IVAN ČARGO	TAKSAZA SKLADIŠČENJE	ZASVOJENECS TABLETAMI		
						GLAVNO MESTO JORDANIJE					ANG. IGRA SKARTAMI KLADA ZA DRVA						
LEPA ŽENSKA																	
MEŤULJ Z »OČESCI«																	
											LARA BARUCA AM. IGRALKA (SHARON)						
								MADŽ. DIR. DORATI DERIVAT ALKOHOLA									
	OSEM-NAJSTA GRŠKA CRKA	PREBIVALEC ARKTIKE, INUIT	NEJC LOMBARDO	ŽIVALSKI POTOMCI, MLADIČI	TROPSKA KUKAVICA MESTO V MICHIGANU			ROM. PISAT. (MIRCEA) ANTON AŠKERC									
PRIPRAVA ZA ZAZNAVANJE, TIPALO							KAVBOJSKA VRV MEDENO ŽGANJE				LOPOV IZNAKAŽENEC						
MUSLIMANSKAVERA							MLATEV TELESNI OKRAS			DELKRILA PTIC SRB. KOŠ. (VLADE)							
GORAN KARAN				AMERIŠKA IGRALKA ZELLWEGER LITU				KOSARKAR MURIC ODLOČEN UGOVOR			IVAN MINATTI ATA						
SRBSKI IGRALEC MANDIČ							PRIPRAVA ZA PRIVEZ KRAJPRI KOBARIDU										
DERIVAT AMONIACA					AMERIŠKI IGRALEC DULLEA				PREBIVALEC VAC AM. BOKSAR TYSON								
													MARJA (LJUBKOVALNO)	PISATELJ LEVSTIK			
																MAJA FERME ANA V DALMACIJI	
						VSEKANA CESTAV SKALO									IND. REŽIS. (MIRA) LIDIJA OSTERC		
						ČASTNI NASLOV ZA NAJVIŠJE DRŽAVNE POLITIKE											
FRANCOŠKI SLIKAR (PIERRE AUGUSTE)								SVETOVNO MORJE									

Rešitev prejšnje križanke (vodoravno): ELAN, AKNA, LIVERPOOL, ISTRA, SRK, KAKOVOSTNO, IU, ODAK, LAER, SANDALE, REPIN, TL, OMO, MALINJAK, RISBA, PITIJA, GO, O'CONNOR, TARNAČ, PERO, GOSLAČ, AMA, SLA, ALGE, STEPP, HAMM, PODSKRAJNI, TAU, USKOK, ARS, SAANE.

Nagradno geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov: Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica, s pripisom »Nagradna križanka« ali na elektronski naslov urednistvo@slivniskipogledi.si, ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do **23. septembra**.

Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih pripeva pokrovitelj tokratne križanke, **Kavarna na Tržn'c**.

- 1. nagrada:** štirje kosi odlične domače tortice,
- 2. nagrada:** trije kosi odlične domače tortice,
- 3. nagrada:** dva kosa odlične domače tortice.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku oktobra 2016.

V uredništvo je tokrat prispelo 135 pravih rešitev prejšnje križanke. Med njimi smo izžrebali tri nagrajence, ki prejmejo nagrade pokrovitelja, **podjetja Stepp, d. o. o.:**

- 1. nagrada** (tabure kocka): **Tončka Kovšca**, Petrovčičeva 11, 1380 Cerknica, **2. nagrada** (okrasna blazinica): **Karmen Marolt**, Unec 101, 1381 Rakek, **3. nagrada** (blazinica za stol): **Matej Jug**, Ivanje selo 54, 1381 Rakek.

Nagrade lahko nagrajenci prevzamejo v **Razstavnem salonu Stepp** v Industrijski coni Podskrajnik (01 7058 031).

... v septembru

do 16. septembra

Razstava klekljanih čipk

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica – enota Rakek, v času obratovanja knjižnice.

Organizator: KJUC in KD Rak Rakek, Klekljarska sekcija

do 22. septembra

Muze (fotografska razstava fotografa Silva Zalarja)

Galerija Krpan

Organizator: Društvo notranjskih kulturnikov Krpan Cerknica

ponedeljek, 5. september

Naredimo drugače! Otvoritev razstave izbranih del natečaja, ki je osnovnošolce in srednješolce Primorsko-notranjske regije spodbujal k razmišljanju o inovativnosti. Razstava bo na ogled do 5. oktobra. Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, v času obratovanja knjižnice.

Organizator: KJUC in RRA Zeleni kras

petek, 9. septembra

Otvoritev razstave KUD Pa-leta Cerknica

Člani KUD Pa-leta Cerknica bodo svoje dvanajstletno delovanje obeležili

s slikarsko razstavo vseh dosedanjih mentorjev.

Grad Snežnik, ob 18.00.

Organizator: KUD Pa-leta Cerknica

sobota, 10. septembra

Priveditev ob 60-letnici AMD Cerknica

Na Taboru v Cerknici bodo dopoldan na ogled starodobna vozila, v Knjižnici Jožeta Udoviča pa bo v sodelovanju s portalom Stare slike do 1. oktobra na ogled razstava z zgodovinskimi posnetki delovanja društva in avtomobilistične industrije v naših krajih. Več na www.amd-cerknica.si in FB strani društva.

sreda, 14. septembra 2016

Bralni klub (uvodni sestanek)

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, ob 19.00.

Organizator: KJUC.

torek, 20. septembra

Promet po meri ljudi

Prva javna razprava za občane o celostni prometni strategiji za občino Cerknica. Sejna dvorana Občine Cerknica, ob 18.00.

četrtek, 22. septembra

Otvoritev razstave ob 90-letnici Nogometnega kluba Rakek

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica - enota Rakek, ob 19.00.

Razstava bo na ogled do 14. oktobra v času obratovanja knjižnice.

Organizator: KJUC in NK Rakek

petek 23. septembra

Otvoritev razstave Bora Šparemleka

Razstava mladega slikarja, člana KUD Pa-leta Cerknica, bo na ogled do 30. septembra.

Galerija Krpan v Cerknici, ob 18. uri

Organizator: KUD Pa-leta Cerknica.

Predstavitvena vadba iyengar joga**Brezplačna enournna predstavitvena vadba iyengar joga za začetnike.**

Prijave na info@gibek.si ali 040 886 449.

Studio Gibek.si, ob 18.00 in 20.00.

Organizator: Joga studio Gibek.si

sobota, 24. septembra

Predstavitvena vadba akrojoge

Brezplačna predstavitvena vadba akrojoge za začetnike, za udeležbo ne potrebujete para. Prijave na info@gibek.si ali 040 886 449.

Studio Gibek.si, ob 9.00 in 11.00.

Organizator: Joga studio Gibek.si

ČLOVEK JE NAJVIŠJA VREDNOTA

Ko pokopavamo umorjene žrtve iz Krimске jame, zaključimo še besedni bratomor. Pri tem pogrešamo pozornost državnih ustanov.

Politično prepričanje naj bo vedno svobodna odločitev. V civilizaciji je potrebno svobodno razmišljanje. Upreti se nasilju je pravica in dolžnost. Vse to omogoča skupnost, država. Te žrtve pa so bile umorjene in vržene v Krimsko jamo le zato, ker politično niso ustrezale komunistom. Umorjeni so bili tudi z namenom ustrahovanja širše okolice. Še uprli se niso, so jih že pobili!

Znana je sodba Evropskega sodišča za človekove pravice, ko so kljub pritiskom g. Putina v zapor spravili heroja Sovjetske zveze Kononova, partizana, ki so mu dokazali vojne zločine (zoper ljudi, ki so jih v bran vzeli nacisti). Pri nas nihče ne zahteva zapora, celo za morilce! Država se za nedolžne žrtve skoraj ne zanima, medtem pa financira skupine, ki povečujejo nedemokratske vrednote in simbole ter vzdržuje in obnavlja spomenike morilcev žrtev Krimске jame in podobnih morišč po državi.

V demokraciji je sicer dovoljeno marsikaj, povečevanje zločinov pač ne!

Predstavniki oblasti so dolžni vedno znova poudarjati, da gre za žrtve zločinov in predvsem te si zaslužijo javni spomin. Zločini pa javni opomin!

Z rajnimi odpuščamo morilcem
Pogreb žrtev iz Krimске jame
Begunje, 25. september 2016 ob 16^h

Pričetek družabnih plesov za odrasle

Začetni in nadaljevalni tečaj, več informacij: www.evora.si, info@evora.si, Fb stran in na 041 218 212. Plesna dvorana pod NLB v Cerknici
Organizator: Plesni klub Evora.

Dobrodelna vadba za vse generacije

Občinski odbor Socialnih demokratov Cerknica organizira dobrodelno aerobno vadbo z energijskimi vajami, ki jo bo vodila inštruktorica Ilena Lenassi. Prejemnica zbranih prostovoljnih prispevkov bo družina v stiski iz občine Cerknica.

Na parkirišču Dolenje Jezero, od 10.00 do 12.00.

Organizator: Občinski odbor SD Cerknica

torek, 27. septembra

Slovenija od – do

Večer z zgodovinarjem dr. Stanetom Grando.

Hiša na Purgi, Sveti Vid 12, ob 19.00.

Organizator: Hiša na Purgi.

Dnevi starejših 2016 v DEOS - Centru starejših Cerknica

sreda, 28. septembra ob 10.00

Predavanje o varnosti in zlorabah starejših

Predaval bo vodja policijskega okoliša Matjaž Kandžič s Policijske postaje Cerknica.

sreda, 28. septembra ob 16.00

Predavanje o demencah

Vodja zdravstvene nege in oskrbe Mirjam Anzeljc Šušnjar bo predavala o demencah, inštruktorica varovane enote Marjeta Kraševc pa bo predstavila program in delo na varovani enoti centra.

četrtek, 29. september od 10.00 do 12.30

Aktivni dan za aktivno starost

Izobraževanje, fizična vadba, kognitivne delavnice in druženje, predvsem za starejše od 80 let in za vse, ki jih zanima

aktivnejše preživljanja časa. Program bo potekal pod vodstvom sodelavcev Zavoda aktivna starost.

četrtek, 29. september od 9.00 do 15.00

Meritve krvnega tlaka, krvnega sladkorja in holesterola s svetovanjem

Meritve in svetovanje bodo izvajale aktivistke RK Cerknica, Bloke in Loška dolina.

petek, 30. septembra ob 10.00

Slavnostna prireditev ob mednarodnem dnevu starejših in otvoritev otroškega kotička

sobota, 1. oktobra od 9.00 do 15.00

Dan odprtih vrat DEOS - Centra starejših Cerknica

Vabljeni na vodene ogleda.

Uporabnike knjižnice obveščamo, da bo s 1. septembrom 2016 enota Knjižnice Jožeta Udoviča na Rakeku obratovala po spremenjenem urniku: ponedeljek: 9.00–15.00, sreda: 13.00–18.00, petek: 13.00–19.00

Vabijo k vpisu:

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

V septembru vabi prvošolčke k brezplačnemu vpisu v vseh enotah knjižnice, kjer jih čaka tudi darilo (slikanica).

Salezijanski mladinski center

Sprejema nove člane v vseh mladinskih skupinah (animatorji, šola kitare, otroški in mladinski pevski zbor, orkester, ministranti, športna ekipa nogometa ter skavti). Informacije in vpis: kaplan Janez Žerovnik (031 247 685, janez.zerovnik2@gmail.com) in Janja Cvetko (051 214 608, jcvetko89@gmail.com).

Klekljarska sekcija Kulturnega društva Rak Rakek

Svoja tedenska srečanja nadaljujejo v septembru. V svoje vrste vabijo vse, ki vas zanima ta lepa ročna spretnost.

Komorni zbor Fran Gerbič

Vabi nove člane – zboru se lahko pridružijo na rednih vajah v septembru (ob nedeljah ob 18.30) v dvorani društvenih prostorov (bivše sodišče) na Rakeku. Več informacij na www.fran-gerbic.si.

Baletno društvo Postojna

Vabi k vpisu dekleta in fante od 4. leta starosti dalje na vadbo klasičnega baleta v Cerknici, ki poteka v Gasilskem domu Cerknica. Uvodna ura za nove člane: sreda, 7. septembra, ob 18.00. Vadbo si je mogoče po predhodni prijavi ogledati vsako sredo v septembru. Prva ura gratis! Informacije: balet-postojna.eu, baletnodrustvo.postojna@gmail.com in na 040 223 069.

VRTEC "MARTIN KRPAN" CERKNICA
CESTA NA JEZERO 17, 1380 CERKNICA
T: 01 7050080, F: 01 7050076

VPIS K CICIPANOVIM URICAM v šolskem letu 2016/2017

Vrtec Martin Krpan Cerknica vabi **predšolske otroke, stare od 3 do 6 let, ki ne obiskujejo dnevnega programa vrtca**, k vpisu k Cicipanovim uricam za šolsko leto 2016/2017.

Vpis bo potekal **na sedežu Vrtca Martin Krpan Cerknica**, Cesta na Jezero 17, 1380 Cerknica (uprava vrtca).

Izpolnjene obrazce **Vloga za vpis otroka k Cicipanovim uricam**, ki jih dobite na upravi ali na spletni strani vrtca (www-vrtec.cerknica.si), v vrtec vrnite **najkasneje do petka, 16. 9. 2016.**

Dotatne informacije dobite osebno ali po telefonu (01) 70 50 075, vsak delovni dan od 7. do 13. ure.